

Årsrapport 2022

norsk
pasientskade-
erstatning

Innholdsfortegnelse

I. Leders beretning.....	3
II. Introduksjon til virksomheten.....	5
Oppgaver.....	5
Visjon og verdier	5
Organisasjon.....	6
Slik er saksbehandlingen.....	7
Strategi for 2019-2023.....	8
III. Årets aktiviteter og resultater.....	9
1. Hovedmål.....	9
2. Styringsparametere.....	9
3. Andre prioriteringer.....	10
Produktivitet.....	14
Nøkkeltall.....	15
Organisasjonen og menneskene.....	17
IV. Styring og kontroll i virksomheten.....	20
V. Vurdering av framtidsutsikter.....	22
VI-A. Årsregnskap 2022 Norsk pasientskadeerstatning.....	23
VI-B. Årsregnskap 2022 Fond for pasientskadeordningen – offentlig helsetjeneste.....	36
VI-C. Årsregnskap 2022 Fond for pasientskadeordningen – privat helsetjeneste	43
Året som har gått i Norsk pasientskadeerstatning	50
Ytterligere reduksjon i saksbehandlingstidene i 2022.....	50
Vi har flyttet til nye lokaler	51
Vi moderniserer IT-løsningene våre.....	52
Nye medisinske områder i forskrift om menerstatning ved pasientskader.....	53
Ny kapitaliseringsrente.....	54
Sakkyndigtjenester.....	55
Nye profesjonsgrupper i privat helsetjeneste.....	56
Hvordan er det å jobbe i Norsk pasientskadeerstatning?.....	57

I. Leders beretning

NPE har hatt et aktivt år med gode resultater

Jeg startet som direktør 1. mars 2023. NPE har hatt stor aktivitet i året som gikk, og kan vise til gode resultater. Å starte som øverste leder for en organisasjon i god flyt er både spennende og utfordrende, og det er noe jeg virkelig har gledet meg til. Jeg overtar stafettspinnen etter Rolf Gunnar Jørstad, som gikk av med pensjon ved årsskiftet, etter mange års engasjert innsats som direktør.

Nye lokaler på Majorstua

I februar flyttet NPE fra cellekontorer i åtte etasjer, til «clean desk» og «free seating» og alle medarbeiderne på én flate. Noen småting har blitt justert, men i hovedtrekk har flyttingen gått svært bra. Etter pandemien har bruken av hjemmekontor økt, og vi er i gang med å evaluere hvordan dette har fungert.

Vi er opptatt av at medarbeiderne skal trives på jobben og på høstparten gjennomførte vi en medarbeiderundersøkelse. Resultatene fra undersøkelsen har blitt fulgt opp på ulike nivåer i organisasjonen. For å lykkes er det viktig å ha kompetente og motiverte ledere og vi startet et opplegg med lederutviklingsaktiviteter.

Kristin Cordt-Hansen

Stort løft på digitale systemer

Det aller viktigste for NPE og brukerne våre, er å redusere saksbehandlingstiden enda mer, uten at dette går på bekostning av kvaliteten. Et viktig satsingsområde for å få til dette er å modernisere de digitale systemene vi bruker i saksbehandlingen. Det gjelder både interne systemer som saksbehandlerne bruker, og portalen Min side, der brukerne kan laste ned dokumentasjon og kommunisere med saksbehandler. Et eksempel er at vi med moderne systemer kan redusere tiden det tar å innhente dokumentasjon fra helsetjenesten. Vi behandler store mengder personopplysninger i saksbehandlingen og er naturligvis opptatt av å behandle opplysningene på en trygg måte. I 2022 har vi videreutviklet styringssystemet vårt for informasjonssikkerhet og personvern og har etablert en egen funksjon som informasjonssikkerhetsleder.

Saksbehandlingstiden har gått ned

I 2022 mottok NPE drøye 7000 erstatningskrav. Det er om lag 500 flere saker enn året før. Økningen skyldes i stor grad søknader om erstatning etter koronasmitte og -vaksine.

Hver sak blir vurdert individuelt og konkret, og vil ha forskjellig behov for medisinsk og juridisk utredning. Saksbehandlingstiden vil derfor variere mye.

Jeg er spesielt godt fornøyd med at den gjennomsnittlige ventetiden for å få svar og å få utbetalt erstatning, har gått ned til 14 måneder. Det er en reduksjon på en drøy måned. Vi vet at ventetiden oppleves som lang for erstatningssøkerne og fortsetter arbeidet med å redusere saksbehandlingstiden.

Utbetalt erstatning

NPE utbetalte over 1,1 milliard kroner til pasienter og etterlatte sist år. Det er femte året på rad at utbetalingene overstiger en milliard. Penger kan ikke erstatte tapet av et liv eller gi bedre helse, men det kan bidra til å gi økt livskvalitet for pasienter, som har opplevd å få skader etter feilbehandling.

Arbeidet med å forenkle måten vi jobber på, effektivisere prosessene våre, utvikle organisasjonen og jobbe videre med gode digitale løsninger vil stå sentralt også i 2023. Jeg har gledet meg til å ta fatt på jobben i NPE sammen med alle de dyktige medarbeiderne her.

Kristin Cordt-Hansen
direktør

II. Introduksjon til virksomheten

NPE er en statlig virksomhet underlagt Helse- og omsorgsdepartementet. Vi behandler erstatningskrav fra pasienter som mener de har fått en skade etter behandlingssvikt i helsetjenesten.

Oppgaver

NPE har tre forskriftsfestede oppgaver.

Vi skal:

1. avgjøre om erstatningssøkere har krav på erstatning og fastsette størrelsen på erstatningen
2. bidra med statistiske data til kvalitetsforbedring og skadeforebyggende arbeid i helsetjenesten
3. informere om pasientskadeordningen til pasienter, helsetjenesten og publikum

Visjon og verdier

NPE legger stor vekt på kvalitet og faglig ekspertise. Vi ønsker å tydeliggjøre at vi i alle ledd av saksbehandlingen setter pasienten i fokus.

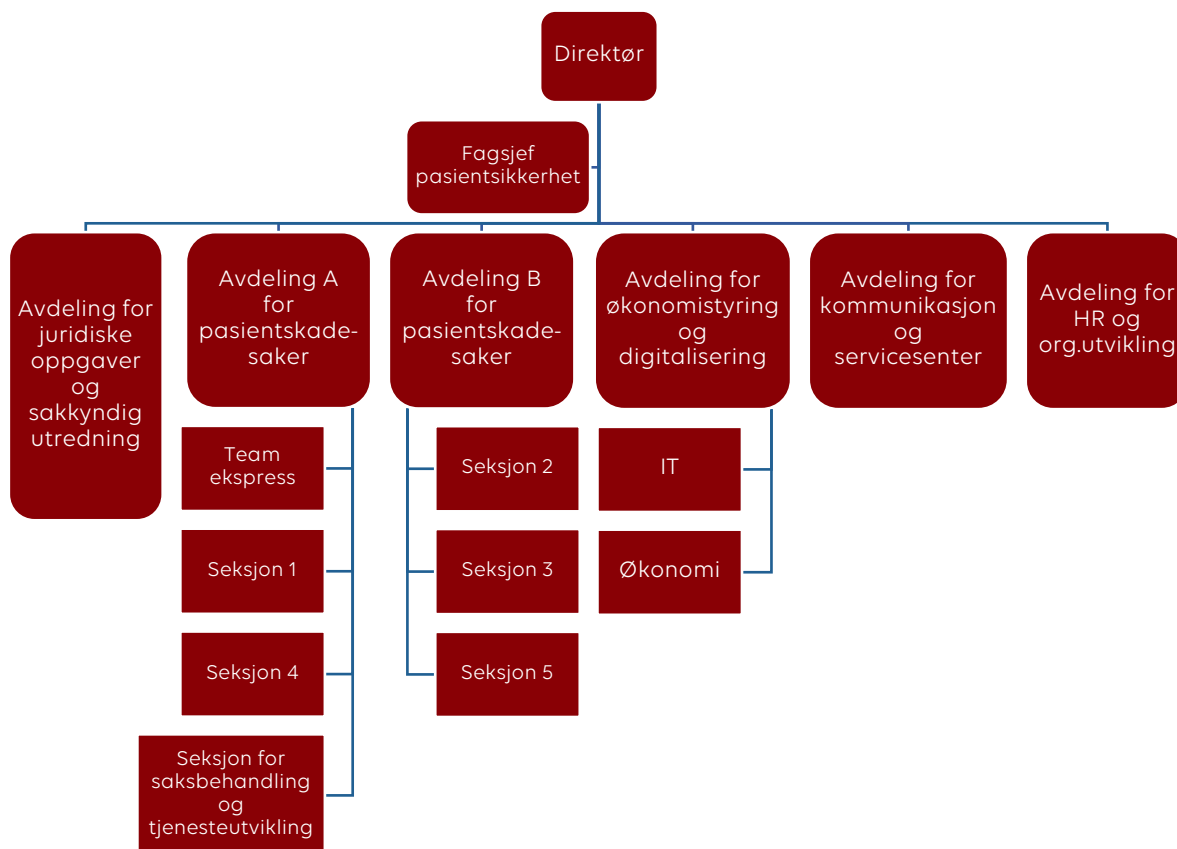
I vårt arbeid vektlegger vi disse verdiene:

Omtenksum - Vi skal møte erstatningssøkeren med åpenhet, forståelse og respekt. Kontakten vår skal være personlig og vi skal gi individuell hjelp og oppfølging. Vi skal vise tiltro til erstatningssøkeren, slik at han eller hun opplever trygghet og tillit.

Opplysende - Vi skal drive aktivt opplysningsarbeid om pasientskadeordningen. Virksomhetene vår skal være synlig, lett tilgjengelig og godt kjent. Vi skal ha god og konstruktiv kommunikasjon med erstatningssøkere, helsetjenesten og andre aktører.

Kvalitetsbevisst - Alle nivåer i organisasjonen skal være preget av åpenhet, kompetanse og effektivitet. Dette skal gi erstatningssøkerne et riktig og raskt resultat.

Organisasjon

Slik er saksbehandlingen

Slik er saksgangen fra vi mottar søknad om erstatning og fram til saken er ferdigbehandlet.

NPE utreder saken

Erstatningssøker kan velge å sende søknaden digitalt eller med post. Vi anbefaler at den sendes digitalt, det er enklere og vi kan starte saken raskere.

Vi vil hente inn en uttalelse fra behandlingsstedet der erstatningssøker mener skaden skjedde. Vi innhenter også eventuell annen relevant dokumentasjon, som journaler og lignende. Erstatningssøker vil få tilsendt kopi av uttalelsen fra behandlingsstedet og har mulighet til å kommentere denne. Dette kan enkelt gjøres i brukerportalen Min side.

Saksbehandleren vil se på dokumentasjonen vi har fått inn og innhente mer informasjon om nødvendig. Erstatningssøker vil bli orientert om hva som skjer underveis i saken. Erstatningssøker kan selvsagt også ta kontakt med saksbehandleren sin, hvis han/hun lurer på noe, eller har nye opplysninger i saken.

Vurdering av de medisinske problemstillingene i saken

Vi innhenter medisinsk sakkyndig vurdering i de fleste sakene. Den sakkyndige skal ut fra sin faglige bakgrunn som spesialist gi en vurdering av den behandlingen og oppfølgingen pasienten har fått.

NPE konkluderer i spørsmålet om erstatningssøker har krav på erstatning eller ikke.

De viktigste dokumentene når det skal konkluderes i saken er erstatningssøkers innspill, journal, behandlingsstedets uttalelse og sakkyndiges vurdering av saken.

Beregning av erstatning

Hvis vi mener at erstatningssøker har rett til erstatning, vil vi finne fram til størrelsen på erstatningen. I denne fasen av saksbehandlingen trenger vi innspill og informasjon fra søkeren. Vi beregner erstatningen etter lov om skadeserstatning.

NPE vil fastsette erstatningen ut fra erstatningssøkers konkrete situasjon, slik at nåværende og framtidige økonomiske tap blir dekket. Erstatningen skal dekke de tapene erstatningssøker har, som ikke blir dekket av eventuelle sykepenger, trygderettigheter og lignende.

Målet er at erstatningssøker skal ha tilnærmet den samme økonomiske situasjonen som han/hun hadde før skaden.

Strategi for 2019-2023

Strategisk hovedmål: **Vi skal redusere saksbehandlingstiden ved å forenkle måten vi jobber på.**

Satsingsområde 1: Vi bruker tiden effektivt

Dette gjør vi gjennom å:

- prioritere arbeidsoppgaver og utviklingstiltak som gir verdi
- effektivisere hvert ledd i saksbehandlingen av pasientskader
- effektivisere arbeidet i alle enheter
- gi brukerne ansvar for å bidra mer i søknadsprosessen
- skape en åpen samarbeidskultur

Satsingsområde 2: Vi bruker kompetansen vår innovativt og løsningsorientert

Dette gjør vi gjennom å:

- utvikle kompetansen og dele kunnskap på en systematisk måte
- skape en kultur for å gi og ta imot tilbakemeldinger
- ta lederrollen, være modige i endringsarbeid og ledelse
- aktivt få fram innovative tiltak
- bygge kompetansen vi trenger i framtiden

Satsingsområde 3: Vi har effektive og målrettede beslutningsprosesser

Dette får vi gjennom å:

- styrke beslutningsdyktigheten hos saksbehandlerne
- delegere oppgaver og beslutninger
- kommunisere beslutninger klart og tydelig
- vi bruker gode digitale verktøy

Satsingsområde 4: Vi bruker gode digitale verktøy

Dette gjør vi gjennom å:

- forenkle dagens løsninger
- bygge digital kompetanse
- ta i bruk nye digitale verktøy

III. Årets aktiviteter og resultater

Fra tildelingsbrevet for 2022 fra Helse- og omsorgsdepartementet:

1. Hovedmål

Rask og god saksavvikling skal ha høyeste prioritet i Norsk pasientskadeerstatnings arbeid.

Balansen mellom grundighet og tidsbruk skal vurderes kontinuerlig.

2. Styringsparametere

- 80 % av sakene der erstatningssøkeren er tilkjent erstatning (medholdssakene) skal være ferdigbehandlet innen det har gått 24 måneder. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for disse sakene skal ikke overstige 16 1/2 måneder.

Resultater:

Vi oppfylte begge målsettingene. 86 % av disse sakene ble avsluttet innen 24 måneder og gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 13,9 måneder (417 dager).

-
- 90 % av sakene der erstatningssøkeren ikke tilkjennes erstatning (avslagssakene) skal være ferdigbehandlet innen det har gått 12 måneder. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for disse sakene skal ikke overstige 6 1/2 måneder.

Resultater:

89 % av disse sakene ble avsluttet innen 12 måneder og gjennomsnittlig saksbehandlingstid var 6,6 måneder (197 dager). Det er et resultat som er marginalt utenfor målsettingen.

-
- NPE skal i 2022 ikke ha saker som har vært under ansvarsvurdering lengre enn to år. Videre skal under fem prosent av de løpende beregnings sakene ha vært under beregning over to år.

Resultater:

Ved årets avslutning hadde vi seks saker som hadde vært under ansvarsvurdering lengre enn to år.

Når det gjelder saker som har vært under beregning over to år, hadde vi ved årsskiftet 43 slike saker. Det utgjør 5,8 % av alle løpende beregninger og er et resultat utenfor målsettingen.

Vi kom altså ikke helt i mål med disse målsettingene. Sakene var imidlertid nøye vurdert med hensyn til om vi – uten å gå på akkord med tilstrekkelig kvalitet – kunne avslutte dem innen nyttår. Konklusjonen var nei. Det er krevende å treffe presist på målsettinger som dette fordi vi også må ta hensyn til om den enkelte saken faktisk er moden for avgjørelse. Under denne forutsetningen er vi komfortable med måloppnåelsen.

3. Andre prioriteringer

- NPE skal fortsette arbeidet med utnyttelse av etatens erfaringsmateriale i kvalitetsutvikling og skadeforebyggende arbeid.

Resultater:

Vi har gjennomført møter med alle de regionale helseforetakene om skadestatistikk og pasientsikkerhet. Rapport etter kartlegging om samsvar mellom medholdssaker og meldinger til lokale avvikssystemer er i arbeid. I 2022 har vi også fokusert på kommunesektoren. Vi har hatt møte med kommunesektorens organisasjon KS og deltatt i møte i regi av KS hvor lokale helsesjefer og kommunalsjefer fra de største kommunene deltok. Der presenterte vi det statistiske materialet vårt og pasientsikkerhetsarbeidet. Vi har flere løpende aktiviteter knyttet til bruk av vårt statistiske materiale i forskning mv.

-
- NPE skal fortsette arbeidet med å følge opp Riksrevisjonens rapport om saksbehandlingstidene innenfor saksbehandlingsområdet, jf. Dokument 1 for 2019, inkludert å gjennomføre felles prosjekter med Helseklage.

Resultater:

I tiden fra Riksrevisjonen leverte sin rapport høsten 2019 og til utgangen av 2022 har saksbehandlingstidene i NPE blitt betydelig redusert:

	September 2019	Desember 2022	Reduksjon i antall dager	Prosentvis reduksjon
Fra søknad til avslagsvedtak	250 dager	197 dager	53 dager	21 prosent
Fra søknad til vedtak om rett til erstatning og erstatningens størrelse	667 dager	417 dager	250 dager	37 prosent

---

Vi fortsetter arbeidet med å følge opp Riksrevisjonens vurdering av at pasientskadeordningen i større grad bør balansere ressursbruken i den enkelte saken opp mot sakens omfang. Vi utvikler flere eksempler på normvedtak, dvs. vedtak vi kan fatte uten å innhente medisinskfaglig sakkyndig uttalelse.

Vi jobber videre med å finne gode rutiner for å kunne forenkle saksbehandlingen, særlig i saker med mindre erstatningsbeløp. Vi gjennomfører blant annet en pilot for forenklet beregning der samme saksbehandler behandler saken fra start og helt frem til endelig erstatningsutbetaling. At vi unngår skifte av saksbehandler, sparer tid.

Samarbeidsprosjektet med Helseklage - «Møtes på halvveien» - har som oppdrag å vurdere muligheter for å forenkle saksbehandlingen innenfor pasientskadeområdet som helhet. Vi jobber med ulike forslag og har i tillegg igangsatt en verdistrømsanalyse i samarbeid med Helseklage.

Vi jobber fortsatt med større og mindre tiltak for å effektivisere saksbehandlingen vår, blant annet ved å styrke saksbehandlerens kompetanse og mestring slik at de er beslutningsdyktige.

-
- Det er et mål å øke antall lærlinger i offentlige virksomheter. I årsrapporten skal NPE rapportere på dette: Antall lærlinger, om det er vurdert å øke antall lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag sammen med hvilket opplæringskontor NPE er knyttet til. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må gjøre rede for årsakene til dette og hva de har gjort for å oppfylle kravene.

Resultater:

Vi har jobbet med å tilrettelegge for lærlinger, og har løpende dialog med opplæringskontoret for statlige virksomheter (OK stat). I NPE er utdanningsnivået høyt med mange spesialiserte oppgaver. Det er krevende å knytte til seg en lærling siden mange aktuelle oppgaver er flyttet ut, jf. konsernmodellen hvor dokumentasjonsforvaltning/arkiv og IT-drift og brukerstøtte er flyttet til Norsk helsenett SF. Vi har derfor ikke kommet så langt i prosessen som ønsket.

- Det er et mål å effektivisere konsulentbruken, inkludert vurdere muligheten for redusert konsulentbruk. I 2022 skal NPE arbeide for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å nytte interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. NPE skal rapportere om konsulentbruken i årsrapporten for 2022.

Resultater:

Konsulenttjenester		NHN - konsulent-tjenester konsernmodell	Sakkyndig-tjenester	Konsulenter IT	Konsulenter IT viderefakturert Helseklage	Rekrutterings-bistand	Flytteprosess	Regnskap / lønn / DFØ	Øvrige
	Regnskap 2022								
670 - Konsulenttjenester innen økonomi, revisjon og juss	233 349	-	-	3 779	2 969	-	-	226 600	-
671 - Konsulenttjenester til utvikling av programvare, IKT-løsninger mv.	11 093 482	423 650	-	6 266 137	4 145 945	-	-	257 750	-
672 - Konsulenttjenester til organisasjonsutvikling, kommunikasjon mv.	747 929	-	-	-	-	685 225	-	-	62 704
673 - Andre konsulenttjenester	2 768 173	1 671 470	10 464	1 949	355 575	-	404 457	-	324 258
674 - Innleie vikarer	198 625	-	-	-	-	-	-	198 625	-
675 - Kjøp av tjenester til løpende driftsoppgaver, IKT	34 067 737	31 127 475	-	873 752	903 562	-	1 162 948	-	-
676 - Kjøp av lønns- og regnskapstjenester	286 173	-	-	-	-	-	-	286 173	-
678 - Kjøp av andre fremmede tjenester	30 259 478	-	30 256 897	-	-	-	-	-	2 580
679 - Kjøp av andre fremmede tjenester, fortsettelse	11 572 882	-	11 555 219	-	-	-	-	-	17 663
Sum	91 227 828	33 222 596	41 822 580	7 145 616	5 408 052	685 225	1 567 405	969 148	407 206

Som tabellen viser, er størsteparten av NPEs konsulentbruk knyttet til saksyndigtjenester og tjenester fra NHH. Dette er tjenester vi i liten grad kan påvirke uten at det går ut over driften og saksbehandlingen vår.

Konsulentbruken på IT-området henger sammen med arbeidet med å modernisere de digitale løsningene våre. Vi har de siste årene ønsket å styrke vår egen bemanning på dette området, blant annet for å redusere konsulentbruken. Det har imidlertid vært veldig krevende i et marked med svært etterspurt arbeidskraft og høye lønnsforventninger blant IT-medarbeidere. Vi har gjennomført flere tilsettingsprosesser uten resultat. Vi har derfor f.eks. vært nødt til å anskaffe en testleder gjennom konsulentavtale i stedet for å ha egen ansatt i denne rollen. Vi vurderer at det ikke er realistisk å redusere konsulentbruken på dette området i den nærmeste tiden.

Konsulentbruken knyttet til rekruttering er lav. Vi bruker stort sett egne krefter til rekruttering, men bruker bistand i enkelte tilfeller, typisk til lederstillinger. Vi vil vurdere om det er hensiktsmessig å redusere denne bistanden.

Konsulentbruken til regnskaps- og lønns tjenester er lav, og i liten grad mulig å påvirke for oss.

Bistanden i forbindelse med flytting ble avsluttet i 2022.

Vi har benyttet bistand til kommunikasjonstjenester for 44 000 kroner i 2022. Bistanden dreier seg om planlegging og gjennomføring av skriveverksted (arbeid med klarspråk i saksbehandlingen).

I tillegg har vi benyttet et kommunikasjonsbyrå til å fasilitere en kriseøvelse for oss.

-
- NPE skal i henhold til pkt. 2.4 i Bestemmelser om økonomistyring i staten etablere dokumentert internkontroll tilpasset risiko og vesentlighet.

Resultater:

Se punkt IV Styring og kontroll.

Produktivitet

	2020	2021	2022
Produuerte saker	8064	8739	8798
Årsverk	146,3	146,2	137,8
Produktivitet	55,1	59,8	63,8

Vi beregner produktiviteten som antall produserte pasientskadesaker per årsverk.

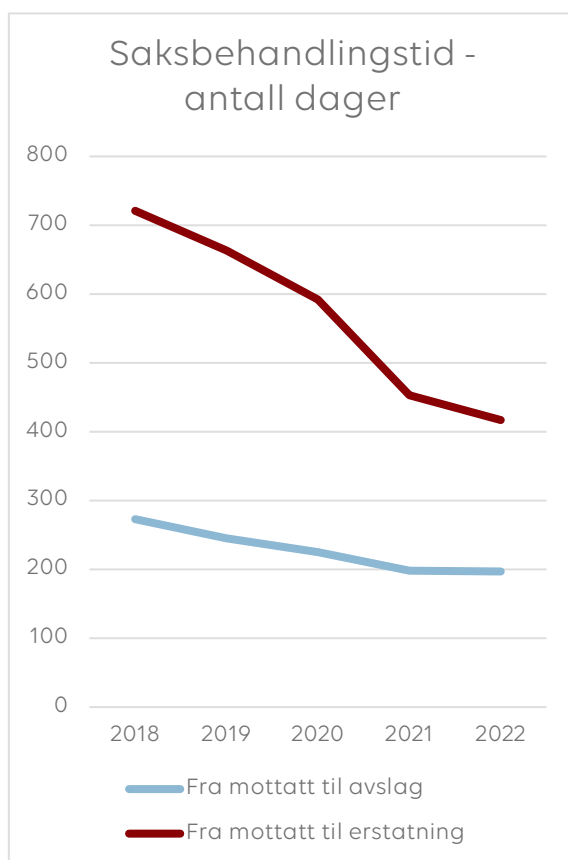
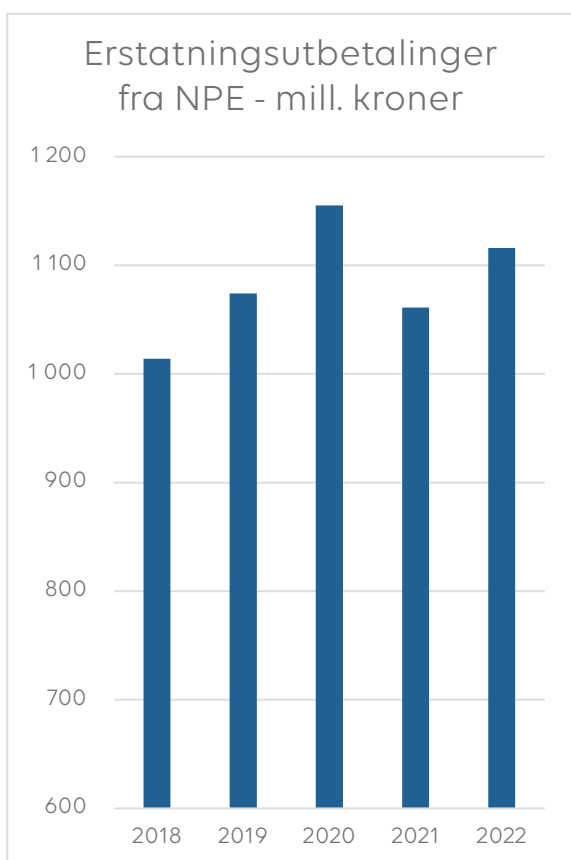
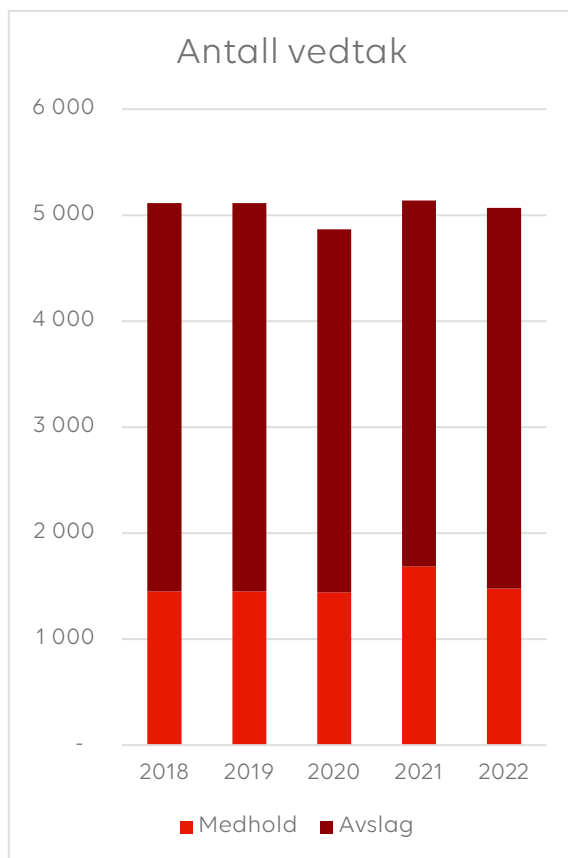
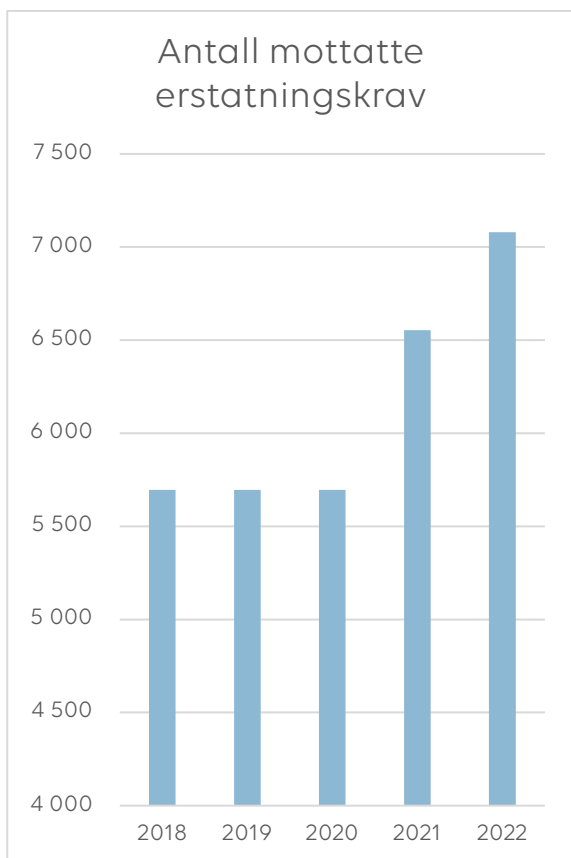
Produuerte saker er summen av medhold, avslag, saker hvor det blir utbetalt erstatning, avviste og henlagte saker.

Årsverk tilsvarer faktiske årsverk i NPE i perioden 01.01.2022 til 31.12.2022. Årsverk som er knyttet til NPEs forvaltning og utvikling av IT-systemer i Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten er trukket ut.

Nøkkeltall

NPE totalt	2021	2022
Mottatte erstatningskrav	6 553	7 079
Medhold	1 686	1 479
Avslag	3 451	3 590
Medholdsandel	33 %	29 %
Erstatningsutbetalinger fra NPE totalt, inkl. særskilte tilskudd (mill.kroner)	1 053	1 116
Offentlig helsetjeneste	2021	2022
Mottatte erstatningskrav	5 261	5 653
Medhold	1 397	1 142
Avslag	2 919	2 839
Medholdsandel	32 %	29 %
Erstatningsutbetalinger (mill. kroner)	975	1 008
Privat helsetjeneste	2021	2022
Mottatte erstatningskrav	844	830
Medhold	269	238
Avslag	400	345
Medholdsandel	40 %	41 %
Erstatningsutbetalinger (mill. kroner)	57	55
Særskilte tilskudd	2021	2022
Mottatte erstatningskrav	369	544
Medhold	19	97
Avslag	101	335
Medholdsandel	16 %	22 %
Erstatningsutbetalinger (mill. kroner)	20	53
Legemiddelsaker	2021	2022
Mottatte erstatningskrav	79	52
Medhold	1	2
Avslag	31	71
Medholdsandel	3 %	3 %
Erstatningsutbetalinger fra legemiddelselskaper (mill. kroner)	8	-

Organisasjonen og menneskene

Antall ansatte og årsverk

Antall ansatte ved utgangen av 2022: 174

Utførte årsverk i 2022: 141,5

(Inkludert 3,7 årsverk til IT-tjenester som vi utfører for Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten)

Utskifting

Andel ansatte som sa opp stillingen sin i NPE i 2022 var på 5,7 prosent.

Tilsvarende tall for foregående år:

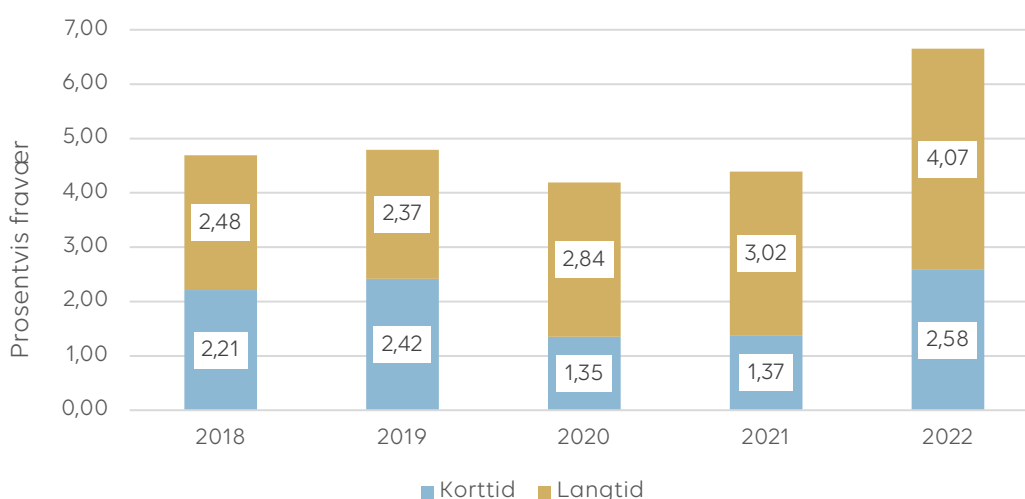
- 2021: 8,5 prosent
- 2020: 4,9 prosent
- 2019: 8,1 prosent

Sykefravær

Totalt var fraværet i 2022 på 6,7 prosent, en økning på 2,3 prosentpoeng sammenlignet med 2021.

Det er nærliggende å anta at økningen er knyttet til den kraftige økningen av ikke-covid-relaterte luftveisinfeksjoner etter at pandemien avtok. Noe av langtidsfraværet er knyttet til tilfeller av «long covid».

Sykefraværsutviklingen i NPE

Oppfølging av aktivitets- og redegjørelsesplikten som følger av likestillings- og diskrimineringsloven

Dette er et kontinuerlig arbeid, og vi er i dialog med tillitsvalgte i virksomheten rundt tematikken.

Med utgangspunkt i lønnskartlegging per 31.12.2021 har arbeidsgiver og tillitsvalgte diskutert mulige årsaker der hvor det finnes lønnsforskjeller i ulike stillingskategorier. Partene er enige om at det er vanskelig å lese ut forskjeller basert på kjønn i disse tallene. Her har vi gått inn på de ulike stillingskodene.

Lønnsdata viser at andelen av lønnsmassen som går til kvinnelige medarbeidere har blitt noe høyere i løpet av 2022, noe som tyder på at kvinner har kommet bedre ut av årets lokale lønnsforhandlinger enn menn.

Det er enighet om at ufrivillig deltid ikke er et problem i NPE.

Tall per 31.12.2022	Kvinner (prosent)	Menn (prosent)
Fordeling i den totale arbeidsstokken	73	27
Kjønnsfordeling blant alle lederne	76	24
Fordeling av lønn utbetalt i 2022	71	29

Andel midlertidig ansatte: to kvinner og to menn (dvs. 2,3 % av de ansatte).

Andel i foreldrepermisjon (hele året): 13 av 174 ansatte (dvs. 7,5 %), ni kvinner og fire menn.

Erfaringsmessig er det stor overvekt av kvinner som søker stilling i NPE, ikke minst innenfor hovedkategorien av ansatte som er saksbehandlere av pasientskadesaker. Dette til tross for at vi oppfordrer alle kvalifiserte kandidater til å søke, uavhengig av kjønn. Vi legger selvsagt overordnet til grunn at kandidatene oppfyller kvalifikasjonsprinsippet ved ansettelser i det offentlige.

Vi har for tiden seks medarbeidere som er ansatt i deltidsstilling, alle etter eget ønske. Ved ledighet i stillingskategorier hvor vi har ansatte på deltid, tilbys disse økning til full stilling før stillingen lyses ut.

Vi har gjennomført medarbeiderundersøkelse

Denne gangen brukte vi verktøyet «Medarbeiderundersøkelsen i staten» (MUST) som er utviklet til bruk for statlige virksomheter. Den legger vekt på arbeidsmiljøfaktorer og er utviklet av Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI).

Undersøkelsen ble gjennomført etter sommerferien. Tilbakemelding om resultatene ble gitt for NPE samlet og for avdelinger og seksjoner. Bedriftshelsetjenestene bisto i arbeidet. Oppfølging av resultatene har vært en viktig oppgave for ledere og medarbeidere i tiden etterpå.

117 av 151 inviterte besvarte undersøkelsen, noe som gir en svarprosent på 77,4. Dette er noe lavere enn ved tidligere anledninger.

Hvilke resultater ga undersøkelsen oss?

Vi har høy grad av psykologisk trygghet og godt ledelsesklima

Ut fra svarene kan vi si at vi har et godt sosialt klima og mange opplever at de har støtte fra kollegene sine. Det er også et tillitsfullt og godt forhold mellom ansatte og nærmeste leder. Dette gir en solid psykologisk trygghet, der det er rom for å ta opp saker med både positivt og negativt fortegn.

Vi ser også at vi har høy rolleklarhet og bra jobbengasjement. Et annet viktig område er balansen mellom jobb og privatliv, og her sier et klart flertall at det fungerer godt. Dette er noe vi vet har stor betydning for trivsel og jobbengasjement over tid. Svarene viser også at vi har en rimelig grad av innovasjonskultur.

Områder som vi ønsker å forbedre

Det er viktig å ta vare på det positive og bygge videre på det. Det er samtidig noen områder som vi kan forbedre. Blant dem er balansen mellom innsats og belønning, organisasjonstilørighet, kompetanseutvikling og kontroll over egen arbeidssituasjon. En lavere score på det siste kan ha noe å gjøre med den virksomheten vi driver, men da er det også viktig å vite hvilket handlingsrom vi har. Det jobber vi videre med.

Vi utvikler lederne våre

Å være en god og effektiv leder over tid forutsetter læring og utvikling. I 2022 startet vi opp lederutvikling i samarbeid med konsulenter fra Impaktor. Opplegget, som gjennomføres for alle lederne i NPE, inneholder systematiske tiltak for å øke ledernes ferdigheter, understøtte evner og gi motivasjon og styrket selvbilde i eget lederskap. Dette gjør vi for å sette lederne i stand til å påvirke, gi retning, gå foran og skape mening i det som skjer i og omkring virksomheten.

Opplegget består i samlinger der lederne får praktisk øvelser som utvikler trygghet i eget lederskap og som styrker samspillet i gruppen de er ansvarlig for. Det gir også egeninnsikt i hvordan den enkelte leder virker på omgivelsene og øvelse i utvikling av en relasjonsorientert lederstil.

Lederutviklingsopplegget fortsetter i 2023.

IV. Styring og kontroll i virksomheten

Instruks for virksomheten

Helse- og omsorgsdepartementet har fastsatt tre instruks for NPE: «Instruks for Norsk pasientskadeerstatning», «Instruks for fond for pasientskadeordningen – offentlig helsetjeneste» og «Instruks for fond for pasientskadeordningen – privat helsetjeneste».

«Instruks for fond for pasientskadeordningen – offentlig helsetjeneste» er oppdatert i forbindelse med at ordningen med innkreving av egenandeler fra helseforetak i offentlig helsetjeneste ble avviklet med virkning fra 1. januar 2022.

Lønns- og regnskapstjenester

NPE bruker Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) som leverandør av lønns- og regnskapstjenester etter en fullservicemodell. Vi bruker DFØs løsninger for lønn, regnskap og fakturahåndtering. I 2022 tok vi i bruk nytt fakturasystem fra DFØ og DFØs løsning Økonomiinfo for rapportering av regnskapstall.

Vi har avtale med Statens innkrevingsentral om oppfølging av tilskuddspliktige virksomheter i privat helsetjeneste.

Styring og kontroll

NPE utarbeider årlig virksomhetsplan for virksomheten. Den følger strukturen i strategien vår og inneholder mål fra tildelingsbrevet og andre sentrale oppgaver. Ledelsen har regelmessige gjennomganger av resultater og status på tiltakene i virksomhetsplanen. Ledelsen har også regelmessige gjennomganger av budsjett og regnskap. Disse gjennomgangene følger et fast årshjul, som også inkluderer rapporteringer til Helse- og omsorgsdepartementet, risikovurderinger mv.

Vi rapporterer på prioriteringer, resultatmål, nøkkeltall og budsjett til Helse- og omsorgsdepartementet etter fastlagte rutiner. Direktøren delegerer budsjettmidler internt i virksomheten gjennom disponeringskriv til budsjettansvarlige ledere. Vi utarbeider oversikt over attestasjons- og budsjettmyndighet og stiller krav om dobbelt godkjenning for alle transaksjoner.

NPE har etablert et system for risikovurdering og -oppfølging. Vi følger der spesielt opp de viktigste målene i strategien og virksomhetsplanen vår i tillegg til økonomiforvaltningen.

Vi har vurdert behovet for egen internrevisjon, jf. rundskriv R-117 av 11.12.2020 fra Finansdepartementet. Vi vurderer det slik at det ikke er behov for å etablere slik revisjon nå, men at det er naturlig å vurdere behovet hvert tredje år og ved betydelige endringer i virksomheten, rammebetingelser mv.

Vi har rutiner for varsling etter arbeidsmiljøloven.

Informasjonssikkerhet og personvern

NPE håndterer en stor mengde sensitive personopplysninger. Vi er opptatt av å håndtere opplysningene på en trygg og forsvarlig måte. Informasjonssikkerhet og personvern har høy prioritet hos oss.

Vi har rutiner for oppfølging av krav i personvernlovgivingen/General Data Protection Regulation (GDPR), og en egen funksjon som personvernombud.

Vi har etablert et system for informasjonssikkerhet og personvern (ISMS) og etablerte i 2022 en funksjon som informasjonssikkerhetsleder. Vi har utarbeidet og oppdatert styringsdokumenter og rutiner, og har gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) og vurdering av personvernkonsekvenser (DPIA) på aktuelle områder.

Vi har rutiner for varsling og oppfølging av avvik innen informasjonssikkerhet og personvern.

Vi har et godt samarbeid med Norsk helsenett SF (NHN) knyttet til IT-sikkerhet og har god nytte av NHNs kompetanse og rolle på området.

Helse, miljø og sikkerhet (HMS)

NPE har et internkontrollsystem for å følge opp HMS-lovgivingen. Vi har arbeidsmiljøutvalg, verneombud og er knyttet til bedriftshelsetjeneste. Vi har rutiner for å ta vare på sikkerheten for de ansatte i dialogen med brukerne våre.

Aktuelle HMS-rutiner for brannvern mv., ble gjennomgått og oppdatert i forbindelse med at vi flyttet inn i nye lokaler i 2022.

Norsk helsenett SF (NHN) bistår og gjennomfører anskaffelser for NPE. NHN forholder seg til kravene som blir stilt til offentlige myndigheter om å motvirke arbeidslivskriminalitet og sikre at leverandører følger lover og regler.

Miljøledelse

NPE er en kontorvirksomhet som ikke påvirker det ytre miljøet i særlig grad.

Vi ønsker å være en miljøbevisst virksomhet, og følger opp arbeidet med miljøledelse gjennom årlige gjennomganger av status og prioriteringer i ledelsen.

Miljøhensyn var sentralt i forbindelse med innflytting i de nye lokalene våre i 2022. I de nye lokalene har vi blant annet nytt VVS-anlegg med gode muligheter for å styre energiforbruket vårt, i tillegg til automatisk styring av lys mv. I forbindelse med energikrisen i Europa og de høye strømprisene har vi justert innetemperaturen og tider for drift av ventilasjonsanlegget. Vi har også redusert papirforbruket vårt merkbart det siste året.

V. Vurdering av framtidutsikter

Vi vurderer at vi har god evne til å nå målene våre og levere gode resultater framover. Samtidig vil noen områder kunne påvirke resultatene:

Sakstilgang

Om antallet saker som vi mottar øker mye, vil det kunne ha noe å si for hvor mange saker vi kan behandle og den samlede saksbehandlingstiden.

NPE som en attraktiv arbeidsplass

Om vi ikke klarer å være en attraktiv arbeidsplass, der vi tiltrekker oss, tar vare på og utvikler medarbeidere og kompetanse, kan vi få utfordringer med å nå målene våre. Derfor er vi opptatt av å opprettholde et godt arbeidsmiljø og å utvikle kompetansen hos medarbeidere og ledere. Vi har oppmerksomhet på og jobber for at NPE skal kunne tilby konkurransedyktig lønn.

Budsjett

Om budsjettsituasjonen blir mindre forutsigbar og krevende enn den har vært, vil det kunne påvirke driften og utviklingen av organisasjonen og tjenestene til brukerne våre. Vi er opptatt av effektiv utnyttelse av ressursene våre, og er forberedt på å gjøre nødvendige og krevende prioriteringer hvis budsjettsituasjonen krever det.

Tilstrekkelig tilgang på sakkyndige

For å holde tempoet i saksbehandlingen oppe, er det viktig å ha god tilgang på sakkyndige innenfor alle medisinske spesialiteter. Blir tilgangen på relevante sakkyndige dårligere, vil dette påvirke produksjonen og saksbehandlingstiden vår. Sakkyndigtjenester utgjør en betydelig del av budsjettet vårt, og vi er opptatt av at ressursene utnyttes på en god og effektiv måte.

Evnen vår til å utvikle organisasjonen videre

Vi opplever klare forventninger til effektivisering og utvikling av tjenestene våre, blant annet gjennom digitalisering. Om vi ikke klarer å utvikle organisasjonen og tjenestene, vil det påvirke resultatene og omdømmet vårt. Vi må derfor prioritere utviklingsarbeidet i parallell med øvrige aktiviteter og oppgaver.

Vi kan ikke se andre større områder som vil kunne hindre eller avgrense evnen vi har til å løse samfunnsoppdraget vårt på en tilfredsstillende måte.

Når det gjelder hvordan vi vil møte utfordringene framover, viser vi ellers til informasjon om strategien vår for 2019 – 2023.

VI-A. Årsregnskap 2022

Norsk pasientskadeerstatning

1. Ledelseskomentarer

Formål

Helse- og omsorgsdepartementet har fastsatt instruks for Norsk pasientskadeerstatning.

Norsk pasientskadeerstatning (NPE) er en statlig virksomhet underlagt Helse- og omsorgsdepartementet. NPE behandler erstatningskrav fra pasienter i offentlig og privat helsetjeneste som mener de har fått en skade etter behandlingssvikt i helsetjenesten.

Virksomhetens regnskap for driften føres etter kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet. Driften består av tre utgiftsposter og to inntektsposter, som alle blir bevilget over statsbudsjettet. NPE mottar tildelingsbrev fra Helse- og omsorgsdepartementet med budsjettrammene for driften.

NPE forvalter disse to fondene:

Fond for pasientskadeordningen - offentlig helsetjeneste - skal finansiere utbetalinger av erstatninger til pasientskader oppstått i offentlig helsetjeneste. Fondet skal ikke dekke driftsutgifter i Norsk pasientskadeerstatning, driftsutgifter i Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten (Helseklage), eller erstatningssøkers utgifter til advokater. Driftsutgifter og utgifter til erstatningssøkers bruk av advokater blir belastet henholdsvis post 01 og post 70.

Fondet består av tilskudd fra regionale helseforetak, fylkeskommuner og kommuner. Hvert år innbetales det tilskudd til fondet basert på prognoser. Tilskuddene blir avregnet mot faktiske tall ved første fakturering påfølgende år.

Fond for pasientskadeordningen - privat helsetjeneste - skal finansiere driftskostnader til å behandle saker om erstatning og utbetaling av erstatninger for pasientskader oppstått i privat helsetjeneste. Driftskostnadene omfatter saksbehandlingskostnader og administrasjonskostnader, utgifter til IKT-systemer, registre over private aktører og andre kostnader som er nødvendige for å kunne forvalte ordningen for privat helsetjeneste.

Dekning av driftskostnadene i fondet omfatter saksbehandling i NPE og Helseklage. Driftskostnadene for NPE blir inntektsført i NPE på post 50.

Fondets inntekter består av tilskudd betalt av private aktører etter pasientskadeloven § 8.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til Reglementet for og Bestemmelser om økonomistyring i staten, jf. punkt 3.4. Vi mener at regnskapet gir et dekkende bilde av NPEs disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

2022 var et rekordår for antall mottatte erstatningskrav. I alt søkte 7079 personer om erstatning. Det er en økning på åtte prosent fra året før. Vi mottok elleve prosent flere saker enn prognosen ved inngangen til året. Ventetiden fra søknad til utbetaling av erstatning fortsatte å gå ned, og ble redusert med åtte prosent fra året før. Kapasitet til å behandle det økte antallet mottatte saker og å redusere saksbehandlingstiden har vært prioritert gjennom året.

I 2022 utbetalte NPE 1,1 mrd. kroner i erstatninger. Det er en økning på seks prosent fra 2021.

NPE hadde i 2022 et netto merforbruk på 2,7 mill. kroner som i hovedsak skyldes lavere inntekter fra behandling av saker fra privat helsetjeneste enn forutsatt. Når andelen saker fra offentlig helsetjeneste øker, som i 2022, påvirker det beregningen av inntekter fra privat helsetjeneste, jf. beregningsmodellen som er lagt til grunn for dette.

Samlet tildeling

Utgiftskapittel	0741.01	0741.70	0741.71	Sum utgifter
Årets tildeling	227 121 000	50 067 000	21 848 000	299 036 000
RNB/omgruppering/ saldering	-1 000 000	-5 000 000	4 000 000	-2 000 000
Lønnsoppgjør	2 712 000			2 712 000
Samlet tildeling kap. 741	228 833 000	45 067 000	25 848 000	299 748 000
Regnskap	245 098 561	46 354 150	53 178 352	344 631 063
Avvik tildeling og regnskap	-16 265 561	- 1 287 150	-27 330 352	-44 883 063

NPE drift hadde i 2022 228,8 mill. kroner i samlet tildeling. Sammenlignet med 2021, er det en reduksjon på 12,6 mill. kroner. Samlet tildeling består av årets tildeling (jf. Tildelingsbrevet), kompensasjon for lønnsoppgjøret på 2,7 mill. kroner og en reduksjon i revidert nasjonalbudsjett på 1 mill. kroner. I 2021 hadde vi en fullmakt til å overskride driftsbevilgningen til investeringsformål på 11 mill. kroner og overførte midler fra 2020 på 5,6 mill. kroner.

Post 01 Driftsutgifter

Regnskapet for 2022 viser et merforbruk på 16,3 mill. kroner. Merforbruket dekkes av merinntekter på 13,6 mill. kroner. Netto merforbruk er på 2,7 mill. kroner.

Nærmere om enkelte store utgiftsposter på post 01

Totale lønnskostnader var i 2022 131,1 mill. kroner, inkludert 10,1 mill. kroner i pensjonspremie til Statens pensjonskasse (SPK), arbeidsgiveravgift på 16,1 mill. kroner, refusjoner på 6,8 mill. kroner og 1,4 mill. kroner til sakkyndige som får utbetalt sitt honorar som lønn.

Utgiftene til medisinsk sakkyndige var i 2022 på 43,1 mill. kroner, inkludert 1,4 mill. kroner til honorarer utbetalt som lønn. NPE benytter i størst mulig grad medisinsk sakkyndige som er tilknyttet gjennom avtaler, fordi dette er mer kostnadseffektivt enn enkeltstående sakkyndigoppdrag. Utgifter til medisinsk sakkyndige ble redusert med 0,9 mill. kroner fra 2021.

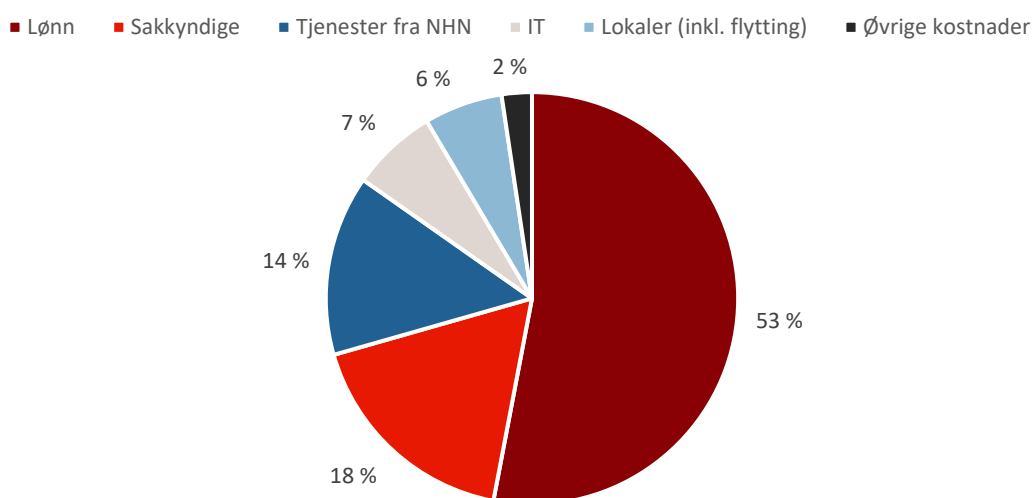
NPE brukte 34,7 mill. kroner på varer og tjenester hos Norsk helsenett (NHN) i 2022, jf. konsern-modellen for administrative tjenester for virksomheter under Helse- og omsorgsdepartementet. Det er en reduksjon på 5,8 mill. kroner fra 2021. Endringen skyldes blant annet at et større arbeid med flytting av NPEs datarom til NHN som et ledd i konsernmodellen ble avsluttet i 2021.

IT inkluderer Helseklages betaling for IT-tjenester fra NPE, men betaling for IT-tjenester til NHN er ikke inkludert. Tjenester fra NHN består av IT-drift og brukerstøtte, arkiv og anskaffelser i konsernmodellen for administrative tjenester.

NPE flyttet til nye lokaler februar 2022 og flyttekostnader på 4,2 mill. kroner er inkludert i lokalkostnadene.

På øvrige kostnader er det kun mindre endringer sammenlignet med 2021.

Kostnadsfordeling post 01

Post 70 Advokatutgifter

Posten dekker erstatningssøkers utgifter til advokathjelp etter pasientskadeloven § 11. Totale utgifter i 2022 ble 46,4 mill. kroner. Dette er 8,9 mill. kroner høyere enn i 2021. Det er et merforbruk på 1,3 mill. kroner på denne posten i 2022.

Post 71 Særskilte tilskudd

Posten dekker utgifter til erstatninger og honorarer i skadesaker hvor staten har et særskilt ansvar. I 2022 ble det utbetalt 53,2 mill. kroner i slike erstatninger. Dette er 32,7 mill. kroner høyere enn i 2021.

Det er et merforbruk på denne posten på 27,3 mill. kroner i 2022. Merforbruket skyldes i hovedsak noen få, store erstatningsutbetalinger. Det har vært åtte saker knyttet til Pandemrix-vaksinen med utbetalinger på over 1 mill. kroner, der de to høyeste var på 6,4 mill. kroner og 7,4 mill. kroner. Totalt utbetalt i Pandemrix-saker var 31,5 mill. kroner. Det har også vært en barnevaksinesak med en utbetaling på 13,4 mill. kroner. Flere av sakene med høye utbetalinger kommer tilbake til NPE for utbetaling etter behandling i Helseklage eller i domstolene.

Inntektskapittel 3741

Samlet tildeling

Inntektskapittel	3741.02	3741.50	Sum inntekter
Årets tildeling	7 099 000	17 518 000	24 617 000
Samlet inntektskrav	7 099 000	17 518 000	24 617 000
Regnskap	8 530 625	29 637 327	38 167 952
Avvik tildeling og regnskap	-1 431 625	-12 119 327	-13 550 952
Merforbruk post 01, 02 og 50	2 714 609		

Merinntektene må ses i sammenheng med kap. 074, post 01. NPE har merinntektsfullmakt til å dekke opp merutgifter på post 01.

NPE har samlet sett et netto merforbruk på 2,7 mill. kroner i 2022.

Post 02 Diverse inntekter

NPE behandler krav om erstatning som følge av legemiddelskade på vegne av Norsk Legemiddelforsikring AS. Inntektene fra behandling av legemiddelsaker var i 2022 på 2,3 mill. kroner, som er 0,4 mill. kroner høyere enn i 2021.

NPE leverer IT-tjenester til Helseklage, som betalte 6,2 mill. kroner for disse tjenestene i 2022. Dette er 3,1 mill. kroner mindre enn i 2021.

Totale merinntekter på post 02 var i 2022 1,4 mill. kroner.

Post 50 Premie fra private

På posten føres inntekter som betaling for at NPE forvalter pasientskadeordningen for privat helsetjeneste. Midlene overføres fra fond for pasientskadeordningen - privat helsetjeneste, og inntektsføres på post 50. Aktørene i privat helsetjeneste skal fullt ut dekke utgiftene knyttet til pasientskadesaker fra dette området. Merinntekten er på 12,1 mill. kroner i 2022, som er 5,9 mill. kroner lavere enn i 2021.

For NPE viser de totale driftsinntektene en reduksjon på 8,7 mill. kroner sammenlignet med 2021.

Revisjonsordning

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for Norsk pasientskadeerstatning. Vurdering av regnskapet vil framgå av revisjonsberetningen som NPE mottar våren 2023. Årets revisjon er per i dag ikke fullført.

15.03.2023

Kristin Cordt-Hansen
direktør

---

2. Prinsippnote til årsregnskapet for NPEs drift

Prinsippene for utarbeidelse av årsregnskapet

Årsregnskap for NPEs drift er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1 og nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2022, punkt 8 Tilpasninger og nærmere krav for statlige fond.

Oppstilling av rapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret (ettårsprinsippet).
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret (fullstendighetsprinsippet).
- c) Regnskapet skal utarbeides i tråd med kontantprinsippet.
- d) Utgifter og inntekter skal føres opp i regnskapet med brutto beløp (bruttoprinsippet).

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «Netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Saldoen nullstilles på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitlene og postene i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen «samlet tildeling» viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Artskontorapporteringen
Oppstilling av artskontorapporteringen 31.12.2022

Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet	Note	2022	2021
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	29 637 327	35 603 442
Salgs- og leieinnbetalinger	1	8 530 625	11 283 673
Andre innbetalinger	1	52 750	0
Sum innbetalinger fra drift		38 220 702	46 887 115

Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		2022	2021
Utbetalinger til lønn	2	132 546 817	134 816 396
Andre utbetalinger til drift	3	112 308 207	131 546 016
Sum utbetalinger til drift		244 855 025	266 362 412

Netto rapporterte driftsutgifter **206 634 323** **219 475 296**

Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		2022	2021
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
Sum investerings- og finansinntekter		0	0

Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		2022	2021
Utbetaling til investeringer	5	288 865	0
Utbetaling til kjøp av aksjer	5	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	7 421	499
Sum investerings- og finansutgifter		296 286	499

Netto rapporterte investerings- og finansutgifter **296 286** **499**

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		2022	2021
Utbetalinger av tilskudd og stønader	6	99 532 502	57 918 474
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten		99 532 502	57 918 474

Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler		2022	2021
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		242 608	241 864
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		16 091 801	16 297 958
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		14 342 667	16 722 371
Netto rapporterte utgifter på felleskapitler		-1 991 742	182 549

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet **304 471 368** **277 576 818**

Oversikt over mellomværende med statskassen	2022	2021
Fordringer på ansatte	0	70 000
Kontanter	0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank	0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-5 150 442	-4 758 794
Skyldige offentlige avgifter	-7 504	-5 668
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse*	-3 643 919	0
Mottatte forskuddsbetalinger	0	0
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m.)	10 991	28 046
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger	-15 650	-82 385
Sum mellomværende med statskassen	7	-4 748 801

* I forbindelse med omleggingen av pensjonspremiemodellen til SPK i 2022, ble også faktureringen fra SPK lagt om. I 2021 hadde faktura for pensjonspremie for 6. termin betalingsfrist i desember, mens pensjonspremie for 6. termin i 2022 ble fakturert i desember med betalingsfrist i januar 2023. Pensjonsutgiften etter omleggingen av pensjonspremiemodellen skal fremdeles være lik fakturert pensjonspremie fra SPK. Balansekontanter koblet mot mellomværende med statskassen benyttes for å utgiftsføre terminfaktura for 6. termin 2022 og tilleggsfaktura fra SPK, selv om disse ikke er betalt i 2022, jf. henholdsvis rundskriv R-118 Regnskapsføring av pensjonspremie for statlige virksomheter og rundskriv R-8/2022 Regnskapsføring av ikke utbetalte lønnsmidler ifm. lønnsoppjøret 2022 og konsekvenser av manglende rapportering i november for fakturering og regnskapsføring av pensjonspremie fra SPK.

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter, og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført, og er derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2021

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling*	Regnskap 2022	Merutgift (-) og mindreutgift
0741	Norsk pasientskadeerstatning	01	Driftsutgifter	A, B	228 833 000	245 098 561	-16 265 561
0741	Norsk pasientskadeerstatning	70	Advokatutgifter	A, B	45 067 000	46 354 150	-1 287 150
0741	Norsk pasientskadeerstatning	71	Særskilte tilskudd	A, B	25 848 000	53 178 352	-27 330 352
1633	Nettoføringsordning, statlig betalt merverdiavgift	01	Driftsutgifter	Artskontorapp.	0	14 342 667	
Sum utgiftsført					299 748 000	358 973 730	
Inntektskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling*	Regnskap 2022	Merinntekt og mindreinntekt (-)
3741	Norsk pasientskadeerstatning	02	Diverse inntekter	B	7 099 000	8 530 625	1 431 625
3741	Norsk pasientskadeerstatning	50	Premie fra private	B	17 518 000	29 637 327	12 119 327
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse inntekter	Artskontorapp.	0	242 608	
5700	Folketrygden	72	Arbeidsgiveravgift	Artskontorapp.	0	16 091 801	
Sum inntektsført					24 617 000	54 502 361	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet						304 471 368	
Kapitalkontoer							
60080001	Norges Bank KK /innbetalinger					48 719 914	
60080002	Norges Bank KK/utbetalinger					-349 133 559	
707010	Endring i mellomværende med statskassen					-4 057 723	
Sum rapportert						0	
Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)					2022	2021	Endring
707010	Mellomværende med statskassen				-8 806 523	-4 748 801	-4 057 723

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets bevilgning 01.01.2022	Lønnsoppgjør 27.09.2022	RNB/omgruppering/saldering	Årets tildeling	Samlet tildeling
074101	0	227 121 000	2 712 000	-1 000 000	228 833 000	228 833 000
074170	0	50 067 000		-5 000 000	45 067 000	45 067 000
074171	0	21 848 000		4 000 000	25 848 000	25 848 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Merutgift (-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings- fullmakter (-)	Merutgift (-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings- fullmakter	Merinntekter / mindreinntekter (-) iht. merinntektsfullmakt	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
074101/374102/374150	-16 265 561	0	-16 265 561	13 550 952	-2 714 609	0	0
074170	-1 287 150	0	-1 287 150		-1 287 150	0	0
074171	-27 330 352	0	-27 330 352		-27 330 352	0	0

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

NPE har fullmakt til å bruke merinntekter utover tildelt bevilgning på kap. 3741 post 02 og 50 til å dekke merutgifter under kap. 741 post 01. For 2022 utgjør samlede merinntekter 13,5 mill. kroner. Dette benyttes til å dekke merutgifter under kap. 741 post 01.

Innbetalinger fra tilskudd og overføringer består av belastning av driftsutgifter fra fond for pasientskadeordningen - privat helsetjeneste. Driftsutgifter fra fond for pasientskadeordningen - privat helsetjeneste ble redusert med 6,0 mill. kroner i 2022 sammenlignet med 2021. Denne reduksjon skyldes færre behandlede saker i privat helsetjeneste i 2022 sammenlignet med 2021.

Inntekter fra behandling av legemiddelsaker holdt seg omtrent på samme nivå som året før.

Inntekter fra Helseklage knyttet til IT-tjenester har gått noe ned. Det reflekterer aktivitetsnivået på IT-området og at arbeidet med flytting av datarom til NHN som ledd i konsernmodellen ble avsluttet i 2021.

Note 1 Innbetalinger fra drift

Innbetalinger fra drift	31.12.2022	31.12.2021
Innbetalinger fra gebyrer	0	0
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
Andre tilskudd og overføringer (3741.50)	29 637 327	35 603 442
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	29 637 327	35 603 442
Inntekt fra behandling av legemiddelsaker	2 281 200	1 946 400
Innbetaling fra Helseklage for IT- tjenester	6 249 425	9 337 273
Sum salgs- og leieinnbetalinger	8 530 625	11 283 673
Annen driftsrelatert inntekt *	52 750	0
Sum andre innbetalinger	52 750	0
Sum innbetalinger fra drift	38 220 702	46 87 115

* Salg av innbo og løsøre til ansatte i NPE i forbindelse med utflytting av tidligere lokaler

Note 2 Utbetalinger til lønn

Utbetalinger til lønn	31.12.2022	31.12.2021
Lønn	108 984 914	103 981 880
Arbeidsgiveravgift	16 091 801	16 297 958
Pensjonsutgifter *	10 146 186	12 160 102
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-6 941 037	-3 204 878
Andre ytelser	4 264 953	5 581 334
Sum utbetalinger til lønn	132 546 817	134 816 396
Antall faktisk utførte årsverk:	141,5	150,1

* Pensjoner utgiftsføres i artskontorrapporteringen. Premiesatsen for arbeidsgiveravgift utgjorde i 2022 14,1 prosent, som er den samme som i 2021.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

Andre utbetalinger til drift	31.12.2022	31.12.2021
Husleie	8 919 545	16 384 148
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	1 053 098	117 856
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	2 913 872	4 536 686
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	0	0
Mindre utstyrsanskaffelser	1 474 341	2 656 651
Leie av maskiner, inventar og lignende	3 413 991	2 619 522
Kjøp av konsulenttenester	14 842 933	27 302 502
Kjøp av andre fremmede tjenester	76 384 895	73 798 646
Reiser og diett	217 531	159 947
Øvrige driftsutgifter	3 088 003	3 970 058
Sum andre utbetalinger til drift	112 308 209	131 546 016

I begynnelsen av 2022 flyttet NPE til nye lokaler med åpent landskap, redusert areal og færre kontorplasser. Dette har medført reduserte husleieutgifter. Økningen i *Vedlikehold og ombygging av leide lokaler* skyldes utgifter til tilbakeføring og betaling for vedlikehold på 0,8 mill. kroner i forbindelse med utflytting fra tidligere lokaler.

Reduksjon på *Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler* skyldes redusert areal og dermed mindre utgifter til lys, varme og renhold.

Reduksjon på *Kjøp av konsulenttenester* i 2022 sammenlignet med 2021, skyldes mindre bruk av konsulenttenester til utvikling av programvare og IT-løsninger og generelt mindre bruk av andre konsulenttenester.

Økningen på *Kjøp av andre fremmede tjenester* skyldes i hovedsak høyere kostnader til kjøp av tjenester til løpende driftsoppgaver på IT-området.

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

Innbetaling av finansinntekter	31.12.2022	31.12.2021
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0
Utbetaling av finansutgifter	31.12.2022	31.12.2021
Renteutgifter	7 421	499
Valutatap	0	0
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	7 421	499

Utbetalingen på finansutgifter gjelder renter og gebyr på for sen betaling av fakturaer.

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

Utbetaling til investeringer	31.12.2022	31.12.2021
Immaterielle eiendeler og lignende	0	0
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	288 865	0
Sum utbetaling til investeringer	288 865	0
Utbetaling til kjøp av aksjer	31.12.2022	31.12.2021
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Det ble kjøpt nytt inventar og møteutstyr i forbindelse med flytting til nye lokaler og utbetaling er nettoført etter bidrag fra gårdeier.

Note 6 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	31.12.2022	31.12.2021
Tilskudd til ikke-finansielle foretak (advokatutgifter)	46 354 150	37 467 387
Tilskudd til husholdninger (erstatninger vaksinesaker)	53 178 352	20 451 087
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	99 532 502	57 918 474

Advokatutgifter viste merutgifter på 8,9 mill. kroner. Ordningen er rettighetsbasert.

Særskilte tilskudd (post 71) dekker erstatninger i saker hvor staten har særskilt ansvar, i hovedsak vaksineskadesaker. Særskilte tilskudd for 2022 viser en økning på 32,7 mill. kroner sammenlignet med 2021. Dette skyldes i hovedsak noen få, men store erstatningsutbetalinger.

Note 7 Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	
	31.12.2022	31.12.2022	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
Sum	0	0	0
Omløpsmidler			
Kundefordringer	2 630	0	2 630
Andre fordringer	0	0	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
Sum	2 630	0	2 630
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
Sum	0	0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld*	-5 902 424	0	-5 902 424
Skyldig skattetrekk	-5 150 442	-5 150 442	0
Skyldige offentlige avgifter	-7 976	-7 504	-472
Annen kortsiktig gjeld**	-1 989 972	-3 648 578	1 658 606
Sum	-13 050 814	-8 806 523	-4 244 290
Total sum	-13 048 184	-8 806 523	-4 241 660

*Leverandørgjeld angir ferdigbehandlede fakturaer fra 2022 med forfall i 2023. Saldo består i hovedsak av faktura for Statens pensjonskasse for 6. termin 2022 på 3,6 mill. kroner, og fakturaer fra sakkyndige.

**Annen kortsiktig gjeld er periodisering av ubehandlede fakturaer med fakturadato i 2022 som ble betalt i 2023.

VI-B. Årsregnskap 2022

Fond for pasientskadeordningen – offentlig helsetjeneste

1. Ledelseskommentarer

Fondets formål og myndighet

Helse- og omsorgsdepartementet har fastsatt Instruks for fond for pasientskadeordningen – offentlig helsetjeneste.

Fondets formål er å finansiere utbetaling av erstatninger for pasientskader oppstått i offentlig helsetjeneste. Fondet skal ikke dekke driftskostnader i Norsk pasientskadeerstatning (NPE), i Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten (Helseklage), eller erstatningssøkeres utgifter til advokater.

Bestemmelser som myndighetene har fastsatt: Forskrift 31. oktober 2008 nr. 1166 om pasientskadelovens virkeområder og om tilskuddsplikt for den som yter helsehjelp utenfor den offentlige helse- og omsorgstjeneste § 3, definerer offentlig helsetjeneste. Vilkårene som må være oppfylt for å få erstatning for skader voldt i offentlig helsetjeneste framgår av pasientskadeloven. Erstatning for økonomisk tap reguleres av lov 13. juni 1969 nr. 26 om skadeserstatning og ulovfestet erstatningsrett.

De regionale helseforetakene, fylkeskommunene og kommunene skal selv dekke utgiftene til erstatninger for skader oppstått som følge av behandling gitt av tjenester organisert hos disse. Det skal ikke være krysssubsidiering mellom nivåene. De årlige tilskuddene blir utarbeidet basert på prognoser. Tilskuddene blir avregnet mot faktiske tall ved første fakturering påfølgende år. Fylkeskommuner og kommuner innbetaler tilskudd en gang per år. De regionale helseforetakene innbetaler tilskudd til NPE i fire terminer per år.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten, jf. pkt. 3.4.6. Vi mener at årsregnskapet gir et dekkende bilde av disponible midler, regnskapsførte inn- og utbetalinger, kostnader og inntekter, eiendeler og gjeld i fondet. Årsregnskapet inneholder forenklet oppstilling av bevilgningsrapporteringen og oppstilling av fondsregnskap med noter.

Vurdering av vesentlige forhold

Det er utbetalt til sammen 1,0 mrd. kroner i erstatninger i 2022 som er en økning på 31,3 mill. kroner fra 2021.

Beholdningen på fondet rapportert til statsregnskapet per 31.12.2022 er 39,8 mill. kroner. Det er en reduksjon på 23,5 mill. kroner fra 2021.

Totale overføringer til fondet ble redusert med 115,2 mill. kroner sammenlignet med 2021. Reduksjon i fondets resultat skyldes at totalt tilskudd fra de regionale helseforetakene, fylkeskommunene og kommunene for 2022 ble redusert med avregning fra 2021.

Virksomhetsregnskapet etter kontantprinsippet

Instruksen, som er fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet, fastslår at fond for pasientskadeordningen - offentlig helsetjeneste - skal føre regnskap etter kontantprinsippet. Det betyr at virksomhetsregnskapet skal presenteres etter kontantprinsippet ved årsslutt. Tilskuddene knyttet til offentlig helsetjeneste og NPEs utbetaling av erstatninger for samme område, føres over egen konto i Norges Bank. Årsregnskapet for 2022 er presentert etter kontantprinsippet, og skal ivareta kravene i instruksen.

Revisjonsordning

Riksrevisjonen er ekstern revisor, og bekrefter årsregnskapet for fond for pasientskadeordningen - offentlig helsetjeneste. Vurdering av regnskapet vil framgå av revisjonsberetningen som fondet mottar våren 2023. Årets revisjon er per i dag ikke fullført.

15.03.2023

Kristin Cordt-Hansen
direktør

---

2. Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av bevilgningsrapportering for statlige fond

Årsregnskap for statlige fond er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.6 og Finansdepartementets rundskriv R-115 av september 2019, punkt 8.

Definisjon av statlig fond

Et statlig fond er en formuesmasse (kapital) som regnskapsmessig er adskilt fra statens øvrige midler. Bruken er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet utover ett budsjettår. Fond har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Betalingsformidling skal skje gjennom statens konsernkontoordning, og likvidene skal oppbevares på oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdninger på oppgjørskonti overføres til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Øvre del av oppstillingen viser hva som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser fondets saldo og likvidbevegelser på fondets oppgjørskonto i Norges Bank. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser som fondet er oppført med i statens kapitalregnskap, vises i oppstillingens nedre del.

3. Prinsippnote til årsregnskapet - oppstilling av fondsregnskapet for statlige fond

Fondsregnskapet tilsvarer oppstillingen av virksomhetsregnskapet i årsregnskapet for statlige virksomheter. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Det innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt.

Resultatoppstillingen inneholder alle overføringer til og fra fondet i regnskapsåret. Periodens resultat er forskjellen mellom overføring til og fra fondet. Resultatet viser netto endringer i fondskapitalen. Resultatet er overført til opptjent fondskapital i balanseoppstillingen. I note til fondsregnskapet omtales kortsiktige fordringer. Opplysningen framkommer ikke av balansen, fordi regnskapet utarbeides etter kontantprinsippet.

Kapitalinnskudd eller tilbakebetaling av kapitalinnskudd i fondet vises ikke i resultatoppstillingen, men blir ført direkte i balansen mot innskutt fondskapital.

Fond for pasientskadeordningen - offentlig helsetjeneste - består utelukkende av statlige midler, og staten disponerer derfor midlene i fondet. I kapitalregnskapet skal dette fondet føres både under kontolån ordinære fond (gjeld), i kontogruppe 81, og under ordinære fond (eiendeler) i kontogruppe 64.

4. Sammenheng mellom prognose, avregning og regnskap

Prognose og avregning	2022	2021	Differanse
Prognose regionale helseforetak (RHF)	872 000 000	800 000 000	72 000 000
Avregning RHF foregående år	-52 367 293	-11 524 805	-40 842 488
Egenandeler RHF	4 503 009	45 328 765	-40 825 756
Sum innbetalt fra statlige regnskaper	824 135 716	833 803 960	-9 668 244
Prognose fylkeskommuner	6 000 000	5 000 000	1 000 000
Avregning fylkeskommuner foregående år	-238 500	2 519 000	-2 757 500
Sum innbetalt fra fylkeskommuner	5 761 500	7 519 000	-1 757 500
Prognose kommuner	185 000 000	200 000 000	-15 000 000
Avregning kommuner foregående år	-31 656 750	57 085 375	-88 742 125
Sum innbetalt fra kommuner	153 343 250	257 085 375	-103 742 125
Sum overføringer til fondet	983 240 466	1 098 408 335	-115 167 869
Prognose erstatningsutbetalinger	1 063 000 000	1 005 000 000	58 000 000
Prognose periodens resultat	-79 759 534	93 408 335	-173 167 869

Regnskap	2022	2021	Differanse
Tilskudd fra regionale helseforetak	819 632 704	788 475 197	31 157 509
Egenandel helseforetak	4 503 009	45 328 765	-40 825 756
Tilskudd fra statlige virksomheter	824 135 713	833 803 962	-9 668 247
Tilskudd fra fylkeskommuner	5 761 500	7 519 099	-1 757 599
Tilskudd fra kommuner	153 343 245	257 085 376	-103 742 131
Tilskudd fra fylkeskommuner og kommuner	159 104 745	264 604 475	-105 499 631
Sum overføringer til fondet	983 240 458	1 098 408 437	-115 167 878
Erstatningsutbetalinger	1 006 766 313	975 442 238	31 324 075
Bank- og kortgebyr*	869	1 134	-265
Periodens resultat	-23 526 724	122 965 065	-146 491 688

*Korrigert for IB og åpne poster jf. kontantprinsippet.

5. Oppstilling av bevilgningsrapportering etter forenklet oppstillingsplan med tilhørende noter

Tabell 1. Oppstilling av bevilgningsrapportering per 31.12.2022

Beholdninger rapportert i likvidrapport	2022
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	63 351 475
Endringer i perioden	-23 526 724
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	39 824 751

Tabell 2. Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet per 31.12.2022

Konto	Tekst	2022	2021	Endring
640701	Oppgjørskonto i Norges Bank	39 824 751	63 351 475	-23 526 724
810701	Fondskapital	-39 824 751	-63 351 475	23 526 724

Note A Forklaring av samlet tildeling (utgifter)

Driftsutgiftene i offentlig helsetjeneste dekkes over NPEs ordinære driftsbevilgning på kap. 741, post 01 Driftsutgifter. Erstatnings søkeres utgifter til advokathjelp etter pasientskadeloven § 11 dekkes over kap. 741 post 70 Advokatutgifter. Fondet mottar ikke bevilgninger over statsbudsjettet. Endring i fondskapital inkluderer endringer i saldo for interimskonto.

6. Oppstilling av fondsregnskap som skal vise alle fondets utgifter, inntekter, eiendeler, fondskapital og eventuelt gjeld

Tabell 3. Resultatoppstilling

Resultatoppstilling	Note	2022	2021
<i>Overføringer til fondet:</i>			
Tilskudd fra statlige virksomheter	1	824 135 716	833 803 962
Tilskudd fra fylkeskommuner	1	5 761 500	7 519 099
Tilskudd fra kommuner	1	153 343 245	257 085 376
Sum overføringer til fondet	1	983 240 461	1 098 408 437
<i>Overføringer fra fondet:</i>			
Erstatningsutbetalinger	2	1 006 766 313	975 442 238
Annet	2	869	1 134
Sum overføringer fra fondet	2	1 006 767 182	975 443 372
Periodens resultat		-23 526 721	122 965 065
<i>Disponering:</i>			
Overføring av periodens resultat til fondskapital		23 526 721	-122 965 065
<i>Resultatoppstilling – kolonne er korrigert med åpne poster og IB jf. kontantprinsippet</i>			

Periodens resultat er overført til opptjent fondskapital i balansen. Opptjent fondskapital framkommer ved at periodens resultat er lagt til opptjent fondskapital foregående år.

Tabell 4. Balanseoppstilling

Balanseoppstilling	Note	2022	2021
Eiendeler:			
Oppgjørskonto i Norges Bank		39 824 751	63 351 475
Sum eiendeler		39 824 751	63 351 475
Fondskapital og forpliktelser:			
Opptjent fondskapital		39 824 751	63 351 475
Sum fondskapital og forpliktelser		39 824 751	63 351 475

Sum fondskapital og forpliktelser tilsvarer beholdningen på oppgjørskontoen i Norges Bank, jf. rapportering til kapitalregnskapet. Beholdningen har gått ned med 23,5 mill. kroner fra 2021 til 2022. Reduksjon i fondets resultat skyldes at totalt tilskudd fra de regionale helseforetakene, fylkeskommunene og kommunene for 2022 ble redusert med avregning fra 2021. Det førte til at de totale overføringene til fondet i 2022 ble mindre enn de faktiske erstatningsutbetalingene.

Tabell 5. Overføring til fondet

Note 1 Overføringer til fondet	2022	2021	Differanse
8250 Tilskudd fra regionale helseforetak	819 632 704	788 475 197	31 157 507
8251 Egenandel helseforetak	0	49 247 918	-49 247 918
8251 Tilbakeføring åpne poster per 31.12.	0	-4 503 009	4 503 009
8251 Korrigert IB	4 503 009	583 856	3 919 153
8251 Egenandel helseforetak korrigert	4 503 009	45 328 765	-40 825 756
Tilskudd fra statlige virksomheter	824 135 713	833 803 962	-9 668 249
8310 Tilskudd fra fylkeskommuner	5 761 500	7 519 099	-1 757 599
8300 Tilskudd fra kommuner	153 343 245	257 085 376	-103 742 131
Sum overføringer til fondet	983 240 458	1 098 408 437	-115 167 979

Beløp er korrigert med åpne poster og IB jf. kontantprinsippet

Tilskudd som innkreves er basert på prognose for erstatningsutbetalinger for innværende år og en avregning av differansen mellom innbetalte tilskudd og faktiske erstatningsutbetalinger foregående år. Dette følger av instruks for fond for pasientskadeordningen – offentlig helsetjeneste.

Netto tilskudd fra de regionale helseforetakene, etter avregning av differansen mellom innbetalte tilskudd og faktiske erstatningsutbetalinger i 2022, er økt med 31,2 mill. kroner sammenlignet med 2021. Dette skyldes differansen mellom økningen i prognosen for erstatningsutbetalinger på 72 mill. kroner i 2022, og avregningen i de regionale helseforetakenes favør på 52,4 mill. kroner i 2022, sammenlignet med 11,5 mill. kroner i 2021.

I 2022 er det innbetalt 40,8 mill. kroner mindre i egenandeler fra helseforetakene enn i 2021. Ordningen med innbetaling av egenandeler fra helseforetakene ble avviklet med virkning fra 01.01.2022, jf. oppdatert instruks for fondet per 15.12.2021. I 2022 ble det innbetalt 4,5 mill. kroner i egenandeler som ble fakturert i 2021.

Netto tilskudd fra fylkeskommuner, etter avregning av differansen mellom innbetalte tilskudd og faktiske erstatninger i 2021, ble redusert med 1,8 mill. kroner i 2022 sammenlignet med 2021.

Netto tilskudd fra kommuner, etter avregning av differansen mellom innbetalte tilskudd og faktiske erstatninger i 2022, er redusert med 103,7 mill. kroner sammenlignet med 2021. Reduksjonen skyldes i hovedsak lavere avregning enn i 2021.

Tabell 6. Overføring fra fondet

Note 2 Overføringer fra fondet	2022	2021	Differanse
Erstatningsutbetalinger	1 006 766 313	975 442 238	31 324 075
Bank- og kortgebyr*	869	1 134	-265
Sum overføringer fra fondet	1 006 767 182	975 443 372	31 323 810

*Gjeld er tatt ut for å framstille regnskapet etter kontantprinsippet. I virksomhetsregnskapet er åpne poster tilbakeført for 2022.

Tabell 7. Erstatningsutbetalinger fordelt

Erstatningsutbetalinger fordelt	2022	2021
Regionale helseforetak	84,4 %	82,2 %
Fylkeskommuner	0,1 %	0,5 %
Kommuner	15,4 %	17,4 %
Totalt	100 %	100 %

Fordeling av tall er hentet fra internt saksbehandlingssystem

---

VI-C. Årsregnskap 2022

Fond for pasientskadeordningen – privat helsetjeneste

1. Ledelseskomentarer

Fondets formål og myndighet

Helse- og omsorgsdepartementet har fastsatt Instruks for fond for pasientskadeordningen – privat helsetjeneste.

Fondet skal finansiere driftskostnader til å behandle saker om erstatning knyttet til privat helsetjeneste, og utbetaling av erstatninger for pasientskader oppstått i privat helsetjeneste. Driftskostnadene omfatter både saksbehandlingskostnader og administrasjonskostnader, inkludert nødvendige utgifter til IT-systemer, registre over private aktører og andre kostnader som er nødvendige for å kunne forvalte ordningen for privat helsetjeneste. Dekning av driftskostnadene omfatter saksbehandling både i Norsk pasientskadeerstatning (NPE) og i Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten (Helseklage). Inntektene til fondet finansieres av tilskudd betalt av private aktører etter pasientskadeloven § 8.

Aktører som regnes som tilbydere av private helsetjenester går fram av pasientskadeloven § 8 og § 7 andre ledd. Jf. også § 3 i forskrift 31. oktober 2008 nr. 1166 om pasientskadelovens virkeområde og om tilskuddsplikt for den som yter helsehjelp utenfor den offentlige helse- og omsorgstjenesten. Disse aktørene har plikt til å betale tilskudd til NPE.

Forskriften gir også nærmere bestemmelser om reguleringen av privat helsetjeneste, inkludert omfanget på de årlige tilskuddene som skal innbetales til fondet. De årlige tilskuddene er ment å dekke alle kostnader relatert til skader som oppstår i det aktuelle året. Kostnadene omfatter driftskostnader, utgifter til advokater og erstatninger. Gjennom innbetalinger til fondet skal det avsettes midler til framtidige erstatningsutbetalinger, inkludert inntrufne, men ikke meldte eller oppgjorte skader.

Tilskuddene skal justeres over tid for å korrigere for eventuelle avvik mellom fondets faktiske størrelse og de avsetninger som anses som nødvendig for å dekke framtidige erstatningsutbetalinger.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten, jf. pkt. 3.4.6. Vi mener at årsregnskapet gir et dekkende bilde av disponible midler, regnskapsførte inn- og utbetalinger, kostnader og inntekter, eiendeler og gjeld i fondet. Årsregnskapet inneholder forenklet oppstilling av bevilgningsrapporteringen og oppstilling av fondsregnskap med noter.

Vurdering av vesentlige forhold

Det er utbetalt 53,7 mill. kroner i erstatninger i 2022, som er en reduksjon på 3,2 mill. kroner sammenlignet med 2021. Regnskapet for fondet viser samlede utgifter på 90,8 mill. kroner i 2022. Det er en reduksjon på 11,0 mill. kroner sammenlignet med 2021.

Endringen i utgiftene kan i hovedsak forklares med reduserte erstatningsutbetalinger på 3,2 mill. kroner, reduserte driftsutgifter til NPEs saksbehandling på 6,0 mill. kroner og økte driftsutgifter til Helseklages saksbehandling på 2,8 mill. kroner. Annet-posten har redusert tapsføring med 3,2 mill. kroner, og vi har fått økte renteinntekter fra Norges Bank med 1,4 mill. kroner grunnet generelt høyere rentenivå.

I 2022 hadde fondet samlede inntekter på 123,8 mill. kroner. Inntektene består av innbetalt tilskudd fra aktører i privat helsetjeneste og regresskrav. Tilskuddene har økt med 5,0 mill. kroner fra 2021 til 2022. Regressinntektene i 2022 er redusert med 5,8 mill. kroner sammenlignet med 2021.

Overføring av periodens resultat til fondskapital har økt med 10,0 mill. kroner fra 2021 til 2022. Beholdningen på fondet rapportert til statsregnskapet per 31.12.2022 er 150,3 mill. kroner. Det er en økning på 33,0 mill. kroner fra 2021.

Virksomhetsregnskapet etter kontantprinsippet

I instruksens fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet, er det fastslått at fondet for pasientskadeordningen - privat helsetjeneste - skal føre regnskap etter kontantprinsippet. Det betyr at virksomhetsregnskapet skal presenteres etter kontantprinsippet ved årsslutt. Tilskuddene knyttet til privat helsetjeneste og NPEs utbetaling av erstatninger for samme område føres over egen konto i Norges Bank. Årsregnskapet for 2022 er presentert etter kontantprinsippet, og skal ivareta kravene i instruksens.

Revisjonsordning

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for fond pasientskadeordningen – privat helsetjeneste. Vurdering av regnskapet vil framgå av revisjonsberetningen som fondet mottar våren 2023. Årets revisjon er per i dag ikke fullført.

15.03.2023

Kristin Cordt-Hansen
direktør

---

2. Prinsippnote til årsregnskapet – oppstilling av bevilgningsrapportering for statlige fond

Årsregnskap for statlige fond er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.6 og Finansdepartementets rundskriv R-115 av september 2019, punkt 8.

Definisjon av statlig fond

Et statlig fond er en formuesmasse (kapital) som regnskapsmessig er adskilt fra statens øvrige midler, og der bruken er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet utover ett budsjettår.

Fond har en forenklet rapportering til statsregnskapet. Betalingsformidling skal skje gjennom statens konsernkontoordning, og likvidene skal oppbevares på oppgjørskonto i Norges Bank. Beholdninger på oppgjørskonti overføres til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Øvre del av oppstillingen viser hva som er rapportert i likvidrapporten til statsregnskapet. Likvidrapporten viser fondets saldo og likvidbevegelser på fondets oppgjørskonto i Norges Bank. Alle finansielle eiendeler og forpliktelser som fondet er oppført med i statens kapitalregnskap, vises i oppstillingens nedre del.

3. Prinsippnote til årsregnskapet - oppstilling av fondsregnskapet for statlige fond

Fondsregnskapet tilsvarer oppstillingen av virksomhetsregnskapet i årsregnskapet for statlige virksomheter. Fondsregnskapet er utarbeidet etter kontantprinsippet. Det innebærer at inntektene (overføringer til fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er innbetalt. Utgifter (overføringer fra fondet) vises i oppstillingen av resultatet når de er utbetalt.

Resultatoppstillingen inneholder alle overføringer til og fra fondet i regnskapsåret. Periodens resultat er forskjellen mellom overføring til fondet og overføring fra fondet, og resultatet viser netto endringer i fondskapitalen. Resultatet er overført til opptjent fondskapital i balanseoppstillingen. I note til fondsregnskapet omtales kortsiktige fordringer. Opplysningen framkommer ikke av balansen, fordi regnskapet utarbeides etter kontantprinsippet.

Kapitalinnskudd eller tilbakebetaling av kapitalinnskudd i fondet vises ikke i resultatoppstillingen, men blir ført direkte i balansen mot innskutt fondskapital

4. Oppstilling av bevilgningsrapportering etter forenklet oppstillingsplan med tilhørende noter

Tabell 1. Oppstilling av bevilgningsrapportering per 31.12.2022

Beholdninger rapportert i likvidrapport	Regnskap 2022
Inngående saldo på oppgjørskonto i Norges Bank	117 282 951
Endringer i perioden	33 030 510
Sum utgående saldo oppgjørskonto i Norges Bank	150 313 461

Tabell 2. Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet per 31.12.2022

Konto	Tekst	2022	2021	Endring
810702	Beholdninger på konto(er) i Norges Bank	-150 313 461	-117 282 951	-33 030 510

Forklaring av samlet tildeling (utgifter)

Fond for pasientskadeordningen – privat helsetjeneste (PHT) fullfinansieres av private aktører, og dekker erstatningsutbetalinger, advokatutgifter og driftsutgifter. Fondet mottar ikke bevilgning over statsbudsjettet.

5. Oppstilling av fondsregnskap som skal vise alle fondets utgifter, inntekter, eiendeler, fondskapital og eventuelt gjeld

Tabell 3. Resultatoppstilling

Resultatoppstilling	2022	2021
Tilskudd fra private helseaktører	123 423 115	118 537 572
Regress fra private helseaktører	415 124	6 254 795
Sum overføringer til fondet	123 838 239	124 792 367
Erstatningsutbetalinger	-53 667 734	-56 839 339
Dekning av driftsutgifter NPE	-29 637 327	-35 603 442
Dekning av driftsutgifter Helseklage	-8 809 260	-6 033 300
Annet	1 302 759	-3 319 991
Sum overføringer fra fondet	-90 811 562	-101 796 072
Periodens resultat*	33 026 677	22 996 295
Disponering:		
Overføring av periodens resultat til fondskapital	33 026 677	22 996 295

Periodens resultat er overført til opptjent fondskapital i balansen. Opptjent fondskapital beregnes ved å legge periodens resultat til opptjent fondskapital i foregående år.

* Tilleggsinformasjon for periodens resultat og overføring av periodens resultat til fondskapital:

Differansen mellom periodens resultat og det som er rapportert som fondskapital i

statsregnskapet per 31.12.2022 utgjør 3833 kroner. Dette er vurdert som ikke vesentlig og vil bli korrigert i 2023.

Tabell 4. Balanseoppstilling

Balanseoppstilling	2022	2021
Eiendeler:		
Oppgjørskonto i Norges Bank	150 313 461	117 282 951
Sum eiendeler	150 313 461	117 282 951
Fondskapital og forpliktelser:		
Opptjent fondskapital	150 313 461	117 282 951
Sum fondskapital og forpliktelser	150 313 461	117 282 951

Tabell 5. Inntekter

Note 1 Overføringer til fondet	2022	2021	Differanse
8481 Tilskudd fra privat helsetjeneste	127 493 221	116 999 662	10 493 558
Tilbakeføring åpne poster per 31.12	-3 994 888	1 537 910	-5 532 797
Tilskudd fra private aktører	123 498 333	118 537 572	4 960 761
8480 Regress	1 422 737	2 020 000	-597 263
Tilbakeføring åpne poster per 31.12	-1 007 613	4 234 795	-5 242 409
Regress fra private aktører	415 124	6 254 795	-5 839 672
8740 Tilskudd privat sektor, virksomheter	-75 218		-75 218
Tilskudd privat sektor, virksomheter	-75 218		-75 218
Sum overføringer til fondet	123 838 239	124 792 367	-954 129

For både konto *8481 Tilskudd fra privat helsetjeneste*, *8740 Tilskudd privat sektor virksomheter* og *8480 Regress* vises en spesifisering av hvordan IB, åpne poster fra tidligere år og åpne poster per 31.12.2022 er tatt hensyn til for å ivareta kravet om kontantprinsippet i årsregnskapet.

I 2022 hadde fondet samlede inntekter på 123,8 mill. kroner. Inntektene består av innbetalt tilskudd fra aktører i privat helsetjeneste og regresskrav. Tilskudd fra private helseaktører har økt med 5 mill. kroner fra 2021 til 2022.

Regressinntektene i 2022 er redusert med 5,8 mill. kroner sammenlignet med 2021. Det ble fakturert 11 krav om regress i 2022 mot 12 krav i 2021. Reduksjonen i regressinntektene forklares med at regresskravene var lavere i 2022 enn året før.

Tabell 6. Utgifter

Note 2 Overføringer fra fondet	2022	2021	Differanse
Erstatningsutbetalinger	-53 667 734	-56 839 339	3 171 605
Dekning av driftsutgifter NPE	-29 637 327	-35 603 442	5 966 115
Dekning av driftsutgifter Helseklage	-8 809 260	-6 033 300	-2 775 960
Annet (se tabell 7)	1 302 759	-3 319 991	4 622 750
Sum overføringer fra fondet	-90 811 562	-101 796 072	10 984 510

Det er utbetalt til sammen 53,7 mill. kroner i erstatninger i 2022. Det er en reduksjon på 3,2 mill. kroner sammenlignet med 2021.

Driftsutgiftene i NPE og i Helseklage er belastet fondet med utgangspunkt i en gjennomsnittspris for hvor mye det koster å behandle en sak, inkludert advokatutgifter. Andelen saker som NPE behandlet for privat helsetjeneste gikk ned i 2022 og driftsutgiftene ble redusert med 6 mill. kroner. For Helseklage er det økte driftsutgifter på 2,8 mill. kroner sammenlignet med 2021.

Annet-posten fordeler seg mellom bank- og kortgebyr, øreavrunding, konstaterte tap på fordringer og renteinntekter, se tabell 7 under.

Tabell 7. Annet

Annet	2022	2021	Differanse
7770 Transaksjonskostnader (bank- og kortgebyr)	-2 375	-2 306	-68
7772 Øreavrunding	-95	329	-424
7830 Konstaterte tap på fordringer	-195 845	-479 748	283 903
7831 Konstaterte tap på fordringer - Regress		-2 929 537	2 929 537
8050 Renteinntekt - konti utenfor konsernkontoordningene	1 465 794	33 730	1 432 063
8051 Renteinntekter	35 280	57 541	-22 261
Sum Annet	1 302 759	-3 319 991	4 622 750

Konto 7772 består hovedsakelig av automatiske øreavrundinger i forbindelse med fakturering. I tillegg er det bokført poster under 100 kroner som enten er for mye eller for lite innbetalt på kunderskonto. Vi betaler ikke tilbake og krever ikke inn beløp under 100 kroner fordi vi har vurdert at det er for kostbart og tidkrevende. Statens Innkrevingsentral krever heller ikke inn beløp under 100 kroner av samme grunn.

Ved tapsføring benyttes konto 7830 Tap på fordringer/7831 Tap på fordringer regress. Disse kontoene kan kun benyttes når kravene i økonomireglementet kap. 5.4 (pkt. 5.4.2.5, 5.4.3, 5.4.4, 5.4.5) er oppfylt. NPE bruker Statens Innkrevingsentral til å følge opp krav som ikke blir betalt som forutsatt.

Det er ført tap på fordringer på 0,2 mill. kroner på 17 tilskuddskrav på konto 7830 i 2022. Det er en reduksjon på 3,2 mill. kroner sammenlignet med 2021.

Inntekter på konto 8050 er renteinntekter betalt av Norges Bank ved årsslutt. Inntekter på konto 8051 er renter betalt fra Statens Innkrevingsentral i forbindelse med innkrevingen.

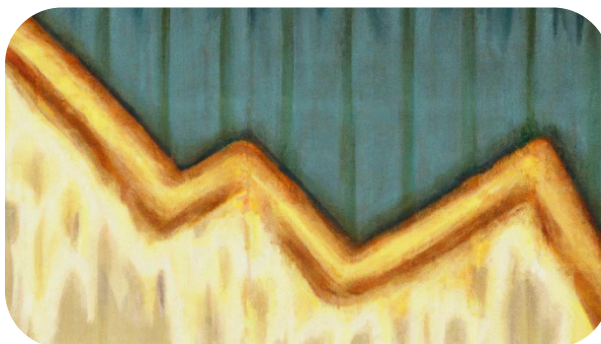

Året som har gått i Norsk pasientskadeerstatning

Ytterligere reduksjon i saksbehandlingstidene i 2022

Saksbehandlingstidene gikk ytterligere ned i 2022. Mye av forklaringen på det gode resultatet ligger i målrettet jobbing over tid med forenklinger og andre effektiviseringstiltak.

Koronasmittesakene, som vi mottok relativt mange av i 2022, har også bidratt til å redusere den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden da disse sakene generelt er raskere å behandle.

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden til erstatningssøkere som har rett til erstatning gikk ned med åtte prosent sammenlignet med året før.

Vi er godt fornøyde med at saksbehandlingstiden til de som har rett til erstatning er merkbart redusert, og ser ikke tegn til at de gode resultatene har gått på bekostning av kvaliteten i saksbehandlingen.

Sju måneders behandlingstid i snitt

Det tok i snitt i underkant av sju måneder fra NPE mottok søknaden til erstatningssøkeren fikk vite om vedkommende hadde rett på erstatning eller ikke. Søkerne som fikk medhold i kravet sitt, fikk i snitt utbetalt erstatningen etter nye seks måneder.

Saksbehandlingstidene varierer mye, blant annet på grunn av ulik kompleksitet i sakene.

Koronasmittesaker bidro til rekord i 2022

2022 var nok en gang et rekordår for antall mottatte erstatningskrav. Vi mottok i alt 7079 saker. Det var 11 prosent flere saker enn vi så for oss ved begynnelsen av året.

846 saker omhandlet koronavaksine eller smitte av selve sykdommen. Disse sakene bidrar til økningen i nye saker fra 2021.

Målrettet jobbing og kompetanseutvikling er sentralt

De gode resultatene skyldes flere tiltak som NPE har jobbet med over tid.

Vi har fortsatt utviklingen fra 2021 ved at samme saksbehandler i stadig større grad er ansvarlig for saken gjennom flere trinn. Dermed sparer vi tid på at en ny saksbehandler må sette seg inn i detaljer og vurderinger som er gjort av en tidligere saksbehandler.

Vi har også jobbet godt med kontinuerlig forbedring. Målet er å forenkle saksbehandlingen der vi kan, slik at erstatningssøkerne skal få svar så raskt som mulig. Resultatene viser at vi høster frukter av dette arbeidet.

Kompetanseutvikling og en mer strukturert opplæring av nyansatte har også vært sentralt. Vi har hatt gode effekter av opplæring i team for nyansatte. Gjennom diskusjoner i opplæringstemaet blir de nyansatte raskere trygge på sine faglige vurderinger, og de som har ansvaret for opplæringen får erfare hvilke områder det er lurt å fokusere mest på.

I tillegg har vi videreutviklet samarbeidet mellom sakbehandlingsseksjonene, slik at det nå er mindre forskjeller på hvilke typer saker seksjonene innen en avdeling jobber med. For å understøtte denne samhandlingen er det etablert mindre faggrupper på tvers av seksjonene.

I tillegg har flere av erstatningssøkerne våre fått hjelp via Min side. På denne måten sparer vi tid og kan raskere få avklart spørsmål og uklarheter.

Vi har flyttet til nye lokaler

Etter nærmere tre år med planlegging og forberedelser flyttet vi inn i nye flotte lokaler i februar 2022, med Frognerparken som nærmeste nabo.

Den første tiden

Vi gikk fra cellekontorer og ansatte fordelt over åtte etasjer, til et åpent aktivitetsbasert arbeidsplasskonsept med «free seating» og «clean desk», og hvor alle er samlet på en flate. Samtidig etablerte vi en ordning med mulighet for hjemmekontor inntil to dager per uke, basert på de gode erfaringene vi hadde med hjemmearbeid under pandemien.

Overgangen til ny kontorløsning gikk fint. Arealutformingen, interiøret, farger og visuelt uttrykk i lokalene ble godt mottatt av de ansatte, i tillegg til at beliggenheten ble oppfattet som veldig bra av de fleste.

Endringer underveis

Ved flytting til nye lokaler vil det være behov for tilpasninger, både større og mindre, etter hvert som man «bor seg til». Derfor etablerte vi en arbeidsgruppe som skulle jobbe med forbedringsforslag fra ansatte. Vi gjorde større og mindre endringer basert på dette. Vi tilpasset blant annet møbleringen, oppgraderte kjøkken- og garderobefasilitetene og justerte arealene i de ulike arbeidssonene. Arbeidsgruppen for forbedringer er fortsatt aktiv, men etter ett år i nye omgivelser ser vi at behovet for endringer er mindre, og at lokalene oppleves å fungere godt.

Sosiale aktiviteter

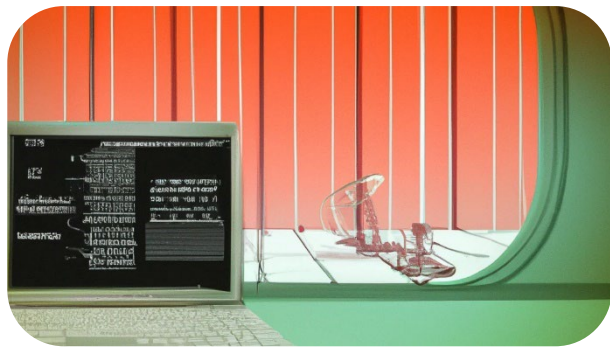
Overgangen fra cellekontorer spredt over mange etasjer til et åpent aktivitetsbasert kontorlandskap oppleves ulikt, og med «free seating» kan vi sitte med nye kollegaer hver dag. Etter innflyttingen har vi gjennomført sosiale aktiviteter på tvers av hele virksomheten, slik at ansatte skal møtes og bli bedre kjent. Vi har blant annet hatt sosiale kvelder med servering av mat og drikke, rebusløp, karaoke og quizer. Tiltakene har blitt godt mottatt og deltakelsen har vært høy. Det har bidratt til at mange har blitt kjent med kollegaer de ikke kjente fra før.

Fortsette arbeidet med å skape trivsel på arbeidsplassen

Det har skjedd mye det første året i nye lokaler. Tilbakemeldinger fra ansatte tyder på at de trives i de nye lokalene, og at det aktivitetsbaserte arbeidsplasskonseptet med alle ansatte på en flate fungerer bra for de fleste. Samtidig skiller lokalene og arbeidsplasskonseptet seg fra det vi tidligere er vant med, og det krever litt tid med tilpasning til nye omgivelser og nye måter å jobbe på. Vi skal følge opp i 2023 med en undersøkelse om de ansattes opplevelse av de nye lokalene. Det vil gi viktig informasjon om ytterligere behov for forbedringer og justeringer.

Vi moderniserer IT-løsningene våre

Vi bruker samme saksbehandlingsløsning som Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten (Helseklage). Løsningen er basert på Public 360 fra TietoEvry og har mange spesialtilpasninger for saksbehandlingen vår. Nå trenger løsningen modernisering. Vi har behov for en løsning som er mer bærekraftig i drift og utvikling.

Vi skal samtidig ta i bruk ny teknologi og skyløsninger der det er mulig. Det overordnede målet er å få på plass en god og moderne løsning som bidrar til effektiv saksbehandling og redusert ventetid for brukerne våre.

Vi samarbeider med Helseklage om ny saksbehandlingsløsning. Da sparer vi ressurser sammenlignet med å jobbe hver for oss.

Høsten 2021 besluttet vi å gå ut på offentlig anskaffelse av ny saksbehandlingsløsning. Vi inviterte til markedsdialog med interesserte leverandører i 1. kvartal 2022. Det var flott å se at det var stor interesse for anskaffelsen i leverandørmarkedet. Mange ville høre om anskaffelsen og den digitale reisen vår.

Etter den innledende markedsdialogen, ble konkurransen for ny saksbehandlingsløsning publisert i mai. Leverandører som ønsket å bli kvalifisert til videre deltakelse hadde frist før sommeren med å melde sin interesse, og kvalifiserte leverandører leverte tilbud etter sommerferien. Vi fortsatte med forhandlinger gjennom høsten og over i 2023.

Samtidig med anskaffelsesprosessen, har vi jobbet med modernisering av andre digitale løsninger.

Vi har forberedt anskaffelsesprosess på nytt system for bildediagnostikk. Dette er et viktig verktøy i saksbehandlingen vår. Dagens løsning er utdatert og trenger utskifting.

Vi er også godt i gang med å få på plass en ny digital løsning for tilskuddsforvaltningen i privat helsetjeneste. Løsningen skal effektivisere våre egne oppgaver og samtidig gi de private helseaktørene en mer brukervennlig tjeneste.

Vi har også modernisert den tekniske plattformen vår for å legge til rette for tjenester i sky, inkludert den nye saksbehandlingsløsningen.

Gjennom alt arbeidet vårt med digitalisering har informasjonssikkerhet og personvern en stor og sentral plass.

Vi har tatt i bruk Microsoft 365 og Teams

Vi startet utrulling av Microsoft 365 til alle ansatte i 2022. Vi har valgt å gjøre utrulling i mindre etapper hvor vi legger vekt på informasjonssikkerhet og personvern og god opplæring. Det er laget et digitalt kurs som er tilgjengelig for alle på intranettet vårt. I tillegg har alle ansatte vært invitert til klasseromskurs. Vi har så langt rullet ut funksjonalitet for chat, telefoni og gjennomføring av digitale møter og fortsetter arbeidet i 2023.

Roboten jobber og skal få flere oppgaver

Vi startet høsten 2021 med automatisering og gikk i produksjon med den første automatiserte prosessen ved inngangen til 2022. Roboten vår arkiverer løpende regnskapsrapporter som vi mottar fra DFØ. Det har vært noen tekniske utfordringer med løsningen, i tillegg har vi jobbet med å «sikkerhetsklarere» roboten for bruk på nye områder. Vi fortsetter med nye oppgaver for roboten inn i 2023.

Nye medisinske områder i forskrift om menerstatning ved pasientskader

Forskrift om menerstatning ved pasientskader trådte i kraft 15.03.2021. Det er laget en veileder til forskriften med eksempler.

Den nye forskriften gjelder saker meldt til NPE etter 15.03.2021. Saker meldt før 15.03.2021 behandles etter yrkesskadeforskriften.

Innholdet i forskriften

Forskrift om menerstatning ved pasientskader bygger på innholdet i yrkesskadeforskriften. Siden det ikke er mulig å revidere hele tabellverket på en gang, velger vi ut enkelte medisinske områder hvor behovet for en revisjon er særlig stort.

De medisinske områdene som først ble valgt ut, og som ble omfattet av forskriften da den trådte i kraft, var fordøyelsessystemet (mage og tarm), kjønnsorganer, urinrør og hjerte. Disse områdene er også omtalt i yrkesskadeforskriften, men de er supplert og justert i den nye forskriften. I tillegg ble det laget et generelt punkt om smerter og et nytt punkt om cerebral parese. Ellers er resten av tabellverket fra yrkesskadeforskriften kopiert inn i forskrift om menerstatning ved pasientskader.

Arbeidet med nye medisinske områder

NPE arbeider videre med enkelte nye skadeområder som vil tilføyes i forskriften på et senere tidspunkt.

De nye områdene er: psykiske lidelser, følgetilstander kreft (fatigue og lymfeødem) og urinveier.

Vi følger nøye med på hvordan forskriften fungerer. Så langt har det ikke kommet innspill om at den har fått utilsiktede konsekvenser, og det har ikke vært behov for endringer.

Ny kapitaliseringsrente

Når vilkårene for erstatning er oppfylt, er den alminnelige regelen i norsk rett at den skadelidte skal ha erstattet sitt fulle økonomiske tap. Prinsippet om retten til full erstatning innebærer at den skadelidte ikke skal komme økonomisk dårligere ut enn om skaden ikke hadde inntruffet. Dette kommer til uttrykk i skadeserstatningsloven (skl) § 3-1. Utgangspunktet i skl. § 3-9 er videre at erstatningen skal fastsettes til en engangssum. Dersom særlige grunner foreligger, kan erstatningen fastsettes til terminbeløp. Terminoppgjør som oppgjørsform skjer likevel helt unntaksvis.

Framtidige tap og kapitaliseringsrente

Når erstatningen skal fastsettes til en engangssum, er kapitaliseringsrenten en viktig beregningsfaktor for å komme fram til nåverdien av framtidige tap. Renten er av sentral betydning for størrelsen på erstatningen for erstatningspostene framtidig inntektstap, framtidige merutgifter og menerstatning. Jo lavere kapitaliseringsrente, jo høyere blir beregnet erstatning i nåverdi for skadelidte.

Når erstatningen tilkjennes for framtidige tap, skal den fastsettes slik at det tilkjente beløpet og avkastningen til sammen dekker tapet for hvert år framover. For å komme fram til hvor stort erstatningsbeløpet da må være, må det framtidige årlige tapet neddiskonteres til en nåverdi. Ved neddiskonteringen tas det utgangspunkt i de årlige tapene som ikke er justert for forventninger om inflasjon. Deretter benyttes en kapitaliseringsrente ved beregningen av engangssummen.

Over tid er det blitt avklart at kapitaliseringsrenten skal være en realrente. En realrente er en antatt nominell rente i erstatningsperioden minus forventet inflasjon i samme periode. Hvis den antatte nominelle renten for perioden for eksempel er fire prosent, og den forventede inflasjonen utgjør to prosent, vil realrenten være to prosent.

Kapitaliseringsrenten ble tidligere fastsatt av domstolene. Sist gang Høyesterett behandlet dette spørsmålet var i desember 2014. Renten hadde da vært fem prosent siden 1993, jf. Rt. 1993 s. 1524. I 2014 ga Høyesterett uttrykk for at en allmenn

kapitaliseringsrente på fem prosent var noe for høy, og kom etter dette fram til at kapitaliseringsrenten som hovedregel skulle være fire prosent, jf. Rt. 2014 s. 1203.

Høyesterett gir i dommen uttrykk for at nevnte rente må forutsettes å stå fast i lang tid. Det ville komplisere og fordyre erstatningsoppgjørene hvis den generelle kapitaliseringsrenten til stadighet skulle justeres av domstolene. Om kapitaliseringsrenten i stedet ble fastsatt ved lov eller forskrift, ville man ifølge Høyesterett likevel kunne ha en mer fleksibel ordning.

Ny forskrift om kapitaliseringsrente

I 2022 ble det foretatt endringer i skadeserstatningsloven som innebar at man åpnet for å regulere kapitaliseringsrenten i forskrift. Ny forskrift om kapitaliseringsrente etter skadeserstatningsloven trådte i kraft 1. oktober i fjor, og ny kapitaliseringsrente ble samtidig fastsatt. Den generelle renten er satt til 2,5 prosent, og for skadelidte under vergemål er renten satt til 1,5 prosent. Bakgrunnen for sistnevnte er at skadelidte under vergemål ikke har tilsvarende muligheter for avkastning av erstatningsbeløpet siden vergemålsreglene begrenser plasseringsalternativene. Hjemmel for renteforskriften er skl. § 3-9, annet ledd.

Økonomiske konsekvenser

Norsk pasientskadeerstatning har hele tiden støttet forslaget om å forskriftsfeste en fast kapitaliseringsrente der den forskriftsfaste renten i større grad enn tidligere gir uttrykk for et riktig rentenivå. Den endringen av renten som nå har funnet sted, vil føre til høyere erstatningsutbetalinger fra NPE. Endringen vil samtidig medføre at pasientene vil motta erstatningsutbetalinger som i større utstrekning samsvarer med prinsippet om full erstatning. En fastsettelse av kapitaliseringsrente i forskrift vil dessuten skape større forutberegnelighet for partene i personskadetvister, og igjen kunne bidra til å redusere antall tvister rundt dette temaet. På denne bakgrunn har NPE støttet arbeidet med denne forskriften.

Sakkyndigtjenester

NPE benytter uavhengige spesialister med relevant erfaring og kompetanse på spesialistnivå til sakkyndig utredning i erstatningssakene.

De sakkyndige har en fri og uavhengig rolle. Vi legger derfor ikke føringer for, eller mener noe om, deres medisinske vurderinger.

Det å ha nok sakkyndige innen hver spesialitet, som leverer gode sakkyndigvurderinger, er viktig for saksbehandlingstiden vår totalt sett.

Sakkyndigoppdrag i 2022

I 2022 hadde vi avtaler med 122 sakkyndige i mer enn 30 ulike spesialiteter. Det ble utarbeidet i alt 7085 sakkyndigvurderinger.

I tillegg til sakkyndige med avtale, benytter NPE over 1000 eksterne sakkyndige til enkeltoppdrag. Totalt ble det utarbeidet 511 sakkyndigvurderinger av slike eksterne sakkyndige i 2022.

Sakkyndiges tilstedeværelse

De siste årene har det vært lite fysisk kontakt mellom sakkyndige og saksbehandlerne, da de sakkyndige som hovedregel har jobbet fra hjemmekontor. Mot slutten av 2022 besluttet vi at noen sakkyndige skal sitte i lokalene våre, slik at vi i større grad sikrer direkte dialog mellom saksbehandler og sakkyndig. Det kan bidra til at noen saker avklares raskere.

Opplæring og andre tiltak

Vi har jobbet målrettet med opplæring av de sakkyndige som har avtale med oss. Vi har blant annet utviklet digitale opplæringspakker innenfor utvalgte temaer. Det gjelder alt fra rollen som sakkyndig til juridiske tema.

Vi har videreutviklet en ordning med såkalt kontaktsaksbehandler. Det går ut på at nye sakkyndige som vi inngår avtaler med får tildelt en erfaren saksbehandler ved oppstart. Dette skal sikre at de sakkyndige får god rolleforståelse, og at de får veiledning i å skrive gode sakkyndigvurderinger. Dette skal igjen bidra til god og effektiv saksbehandling i NPE.

Nye profesjonsgrupper i privat helsetjeneste

Naprapater, osteopater og paramedikere ble offentlig godkjent som helsepersonell og inngår fra 2022 i ordningen med tilskuddsplikt for aktører i privat helsetjeneste. Ordningen administreres av NPE. NPE har inngått kollektivavtale med Norges Naprapatforbund og Norsk Osteopatforbund. Gjennom disse avtalene administrerer de to foreningene innmelding og tilskuddsplikt på vegne av sine medlemmer.

Hvordan er det å jobbe i Norsk pasientskadeerstatning?

Stian Sjørbotten – saksbehandler for pasientskadesaker

«Jeg begynte å jobbe som saksbehandler i NPE i fjor høst. Årsaken til at jeg søkte meg til NPE var muligheten for å kunne jobbe i skjæringspunktet mellom jus og medisin. Jeg har ikke angret på valget. Jeg opplever å ha kommet til en arbeidsplass der de ansatte er stolte av arbeidsplassen sin, og som er opptatt av det ansvaret NPE forvalter.

Fordi NPE ansetter saksbehandlere i grupper, blir opplæringen gitt i team. Opplæringen består av tett oppfølging av faste veiledere underveis i saksbehandlingen av enkeltsaker, kombinert med ulike faglige kurs som holdes av erfarende saksbehandlere. Dette gjør at nye saksbehandlere på et tidlig tidspunkt trenes i å treffe selvstendige beslutninger i enkeltvedtak basert på eksisterende lovverk og gjeldende rettspraksis.»

Stian Sjørbotten

Katarina Maria Lindkvist – saksbehandler for pasientskadesaker

«Jeg har jobbet som saksbehandler i NPE i ti år. Grunnen til at jeg søkte meg til NPE, er at det er spennende arbeidsfelt i skjæringspunktet mellom jus og medisin. Samtidig forvalter NPE et viktig samfunnsoppdrag.

Jeg opplever at NPE er en er velregulert, ryddig og inkluderende virksomhet. Vi jobber fulldigitalt, og jeg fikk god opplæring da jeg startet. Jeg ble også raskt inkludert i arbeidsmiljøet av hyggelige kolleger. Videre er NPE flinke til å rekruttere medarbeidere. Vi har høyt utdannede og kvalifiserte medarbeidere, som er pliktoppfyllende og arbeidsomme.

Vi har klare måltall å forholde oss til i NPE. Samtidig har vi stor grad av fleksibilitet, og muligheten til å styre arbeidsdagene selv. Det setter jeg stor pris på. Sist, men ikke minst, vil jeg fremheve trivelige lokaler med flott beliggenhet ved Frognerparken i Oslo.»

Katarina Maria Lindkvist

Charlotte Løken – saksbehandler for pasientskadesaker

«Jeg begynte rett etter studiene i april 2020, som saksbehandler i et opplæringsteam, sammen med fem andre nyansatte. På grunn av pandemien, fikk vi opplæring på hjemmekontor fra første dag. Jeg følte vi ble godt mottatt, til tross for at alt foregikk digitalt. Vi fikk til et godt samarbeid, og vi fikk gode og trygge rammer for opplæring og spørsmål hos fagveileder.

Jeg trives veldig godt i NPE, både faglig og sosialt. Det er god kultur for å dele kunnskap og erfaring, og mange arenaer for å diskutere saker med andre kollegaer. Som saksbehandler i NPE jobber jeg med en kombinasjon av juss og medisin. Arbeidsoppgavene mine er varierte, og mange av sakene behandler jeg fra a til å, det vil si fra å motta søknaden om erstatning, til å utbetale erstatningen.»

Charlotte Løken

Henrik Pettersen – HR-konsulent

«Av 170 ansatte i NPE liker jeg å tro at jeg har kontakt med de fleste, både gjennom stillingen jeg har, men også sånn jeg er som person. Ved å være med på rekruttering av nyansatte må jeg innrømme at jeg har en soleklar fordel. Som HR-medarbeider kommer folk til meg med spørsmål jeg ikke trodde fantes, og jeg lærer derfor mye hver gang jeg må grave frem et nytt svar. Arbeidsoppgavene er varierende og avgjørende, noe jeg trives veldig godt med!

Samtidig bidrar jeg med sosiale arrangement gjennom NPEs sosialkomité og prøver å skape et fellesskap hvor alle føler de kan være med og ha det bra. Ofte rusler jeg rundt i lokalene og snakker med folk, for å oppdatere meg på det som skjer i NPE, og samtidig høre hvordan folk har det. Det tror jeg er viktig for en i min stilling, ikke bare at jeg får møtt kollegaer selv, men at jeg også viser tilgjengelighet.»

Henrik Pettersen